

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM
HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

16311/2010. és 308/2011.

Üi.: Kurucz Attila

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. (a továbbiakban: Biztosító) [1033 Budapest, Flórián tér 1.; adószám: 14153730-2-44] képviselőjében dr. Tordai Csaba ügyvéd (Tordai Csaba Ügyvédi Iroda) által benyújtott feltételes adómegállapítás iránti kérelem tárgyában az alábbi

HATÁROZATOT

hoztam:

I. A vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó által magánszemély javára kötött Életbiztosítás

I. 1. A határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítás Kedvezményezettje a Biztosított személytől eltérő magánszemély

A Biztosító valamennyi, jelen feltételes adómegállapítási kérelem tárgyát képező típus szerződés alá tartozó, kérelemben nevesített, határozott tartamúvá át nem alakított életbiztosítási terméke (a továbbiakban: típus szerződés alá tartozó Életbiztosítás vagy Életbiztosítás) a személyi jövedelemadóról szóló törvény (Szja törvény) szerinti kockázati (halál esetére szóló) életbiztosítás, melynek az adózás rendjéről szóló törvény (Art.) alapján kifizetőnek minősülő Szerződő által fizetett díja – a díjfizetés időpontjában – a Biztosított személy (pl. munkavállaló, társas vállalkozás tagja) adómentes jövedelme.

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló törvény (Tbj.) alapján az adómentes biztosítási díj után a foglalkoztatót (kifizetőt) nem terheli társadalombiztosítási járulékfizetési-kötelezettség, a Tbj. szerinti biztosítottat pedig egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék- és nyugdíjjárulékfizetési kötelezettség.

A kifizető Szerződőt az adómentes biztosítási díj után százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség nem terheli.

Az adómentes biztosítási díj után a Szerződő kifizetőt szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettség nem terheli.

I. 2. A típusszerződés alá tartozó Életbiztosítást az eredeti Szerződő kifizető határozott idejűvé módosítja és az elérési Kedvezményezett a Biztosított vagy más magánszemély

Amennyiben a kifizető Szerződő (vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó) a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítást határozott tartamúra módosítja, úgy a módosítást követően az elérési elemet is tartalmazó Életbiztosítás – adójogi értelemben visszamenőlegesen, a szerződéskötés pillanatától – nem tekinthető kockázati (halál esetére szóló) életbiztosításnak. Így abban az esetben, ha az elérési Kedvezményezett a Biztosított vagy más magánszemély (nem a kifizető Szerződő), a Biztosított magánszemély javára a tartammódosításig megfizetett összes biztosítási díj adókötelessé válik.

I. 2. 1. A kifizetői tartammódosítás időpontjában az eredeti Szerződő kifizető és a Biztosított magánszemély között jogviszony áll fenn

Amennyiben a kifizetői tartammódosítás időpontjában az eredeti Szerződő kifizető és a Biztosított magánszemély egymással jogviszonyban állnak, a bevétel adókötelezettségének jogcímét a kifizető Szerződő és a Biztosított magánszemély között a szerződés határozott tartamúra módosításának időpontjában fennálló jogviszony határozza meg.

Ha a Biztosított magánszemély munkavállaló, akkor a kifizető Szerződő által a tartammódosításig megfizetett összes biztosítási díj a Biztosított magánszemély munkaviszonyból származó jövedelmének minősül. Amennyiben a Biztosított a társas vállalkozás személyesen közreműködő tagja, a gazdasági társaság vezető tisztségviselője, a Szerződő által a tartammódosításig megfizetett összes biztosítási díj a Biztosított magánszemély összevont adóalapba tartozó nem önálló tevékenységből származó bevétele, ha a társas vállalkozás magánszemély tagja megbízási szerződés alapján végez tevékenységet, a Szerződő által a tartammódosítási megfizetett összes biztosítási díj a Biztosított magánszemély összevont adóalapba tartozó önálló tevékenységből származó bevétele.

Az önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből megállapított jövedelem és az adóalap-növelő összeg az összevont adóalap részét képezi. A munkáltatónak (kifizetőnek) az adóelőleg-alap utáni adóelőleg megállapítása, bevallása és megfizetése során a személyi jövedelemadóról szóló törvény 46-49. §-ai szerint kell eljárnia.

A kifizetői tartammódosítás időpontjában adókötelessé váló – a tartammódosításig a Szerződő kifizető által korábban megfizetett – összes biztosítási díj (mely az Szja törvény alapján – a konkrét jogviszonytól függően – nem önálló tevékenységből származó jövedelemnek/munkaviszonyból származó jövedelemnek vagy önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül) a

Tbj. szerinti járulékalapot képez. Ezen járulékalapot képező jövedelem után – amennyiben a jövedelem juttatása a Tbj. szerinti biztosított magánszemély részére történik – a foglalkoztató társadalombiztosítási járulékot, a Tbj. szerinti biztosított magánszemély pedig nyugdíjjárulékot (tagdíjat), valamint egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot fizet.

A tartammódosítás időpontjában adókötelessé váló, a Szerződő kifizető által a tartammódosításig megfizetett összes biztosítási díj után a – szakképzési hozzájárulásra kötelezett – Szerződő kifizetőt szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettség is terheli.

Tekintettel arra, hogy a szerződésmódosítást (tartammódosítást) követően a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás már nem tekinthető tisztán kockázati (halál esetére szóló) életbiztosításnak (az elérési elemet is tartalmaz), ezért az Életbiztosítás kifizető Szerződő által fizetett díja a Biztosított magánszemély adóköteles jövedelme. A szerződésmódosítást (tartammódosítást) követően fizetett biztosítási díj utáni személyi jövedelemadó- és egyéb közteherfizetési kötelezettségre az előzőekben leírtak érvényesek.

I. 2. 2. A kifizetői tartammódosítást megelőzően az eredeti Szerződő kifizető és a Biztosított magánszemély között fennálló jogviszony megszűnik

Rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve, továbbá feltételezve, hogy az eredeti Szerződő kifizető és a Biztosított magánszemély között fennálló jogviszony megszűnésekor a szerződői jogok nem kerülnek átadásra a Biztosított magánszemély részére, a kifizetői tartammódosítás időpontjában – a Szerződő kifizető magánszemély javára történt korábbi, adómentes díjbefizetésekre tekintettel – a Biztosított magánszeméllynél az Szja törvény szerinti egyéb jövedelem jogcímen keletkezik adóköteles jövedelem.

Az egyéb jövedelem az adóalap-növelő összeggel együtt az összevont adóalap részét képezi. A tartammódosítás időpontjában keletkező egyéb jövedelem utáni adóelőleg megállapítására az eredeti Szerződő kifizető kötelezett. Az egyéb jövedelmet terhelő adóelőleget a Biztosított magánszemélynek kell megfizetnie, a negyedévet követő hónap 12. napjáig.

A kifizetői tartammódosítás időpontjában keletkező egyéb jövedelem után a Szerződő kifizetőt százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség terheli.

I. 3. A határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítás Kedvezményezettje a Szerződő kifizető, vagy a Szerződő kifizetőtől eltérő más, nem természetes személy (gazdálkodó)

Amennyiben a típusszerződés alá tartozó, határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítás szerződésében – a Biztosított személy hozzájárulásával – a kifizetőnek minősülő Szerződőt (díjfizetőt), vagy a Szerződő kifizetőtől eltérő más, nem természetes személyt (gazdálkodót) jelölik meg kedvezményezettként, a Biztosított magánszemély a díjfizetés időpontjában nem szerez jövedelmet.

II. A biztosítási díj számviteli elszámolása

A vállalkozás által fizetett rendszeres és eseti biztosítási díjat – feltételezve, hogy a Biztosított Polgári Törvénykönyvben szabályozott jogai a szerződés futamideje alatt fennállnak (a Biztosított a közös kedvezményezett-jelölésről, valamint a kifizetői visszavásárláshoz a biztosított hozzájárulásról előre nem mond le) és a biztosítás Kedvezményezettje nem a vállalkozás – költségként, mint személyi jellegű egyéb kifizetés kell elszámolni.

Ha a biztosítási szerződés szerint a vállalkozás a Kedvezményezett, akkor a vállalkozás által fizetett rendszeres és eseti díjak díjtartalékba kerülő részét biztosítóval szembeni követelésként kell kimutatni.

Ha a biztosítási szerződés szerint a Kedvezményezett a Szerződőtől eltérő másik gazdálkodó, akkor a biztosítási díj díjtartalékba kerülő részét rendkívüli ráfordításként (végleges pénzeszköz-átadásként) kell elszámolni.

III. Társaságiadó-kötelezettség; az Életbiztosítás díjának költségként történő elszámolhatósága az Szja törvény szerint adózó egyéni vállalkozó esetében

III. 1. Társaságiadó-kötelezettség

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény (Tao törvény) 3. számú melléklete B) Fejezetének 8. pontjában nevesített személyi kör esetében a biztosítási díj (egyszeri, eseti, folyamatos) miatt elszámolt költség – adózás előtti eredményt, így adóalapot csökkentő – elismert költségnek minősül. Azon biztosítási díj, melyet az említett személyi körbe nem tartozó magánszemély (pl. személyesen közre nem működő tag) után fizet a kifizető (társas vállalkozás), nem a vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költség, ezért ezen biztosítási díj összegével meg kell növelni a társaságiadó-alapot.

III. 2. A típusszerződés alá tartozó, határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítás egyéni vállalkozó által fizetett díjának költségként történő elszámolhatósága

III. 2. 1. Az egyéni vállalkozó által alkalmazottja javára kötött Életbiztosítás

Ha az egyéni vállalkozó az alkalmazottja javára köti meg a típusszerződés alá tartozó, határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítást (Szerződő fél az egyéni vállalkozó, Biztosított az alkalmazott) és Kedvezményezettként nem az egyéni vállalkozást (és nem az egyéni vállalkozót) jelöli meg, úgy az egyéni vállalkozó költségként számolhatja el az Életbiztosítás általa megfizetett díját.

III. 2. 2. Az egyéni vállalkozó által saját magára kötött Életbiztosítás

Rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve az egyéni vállalkozó költségként számolhatja el a saját magára kötött, típusszerződés alá tartozó, határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítás (mint kockázati életbiztosítás) díját.

IV. A Biztosított (pl. munkavállaló, társas vállalkozás tagja) az eredeti Szerződő kifizető (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó) helyébe lép (szerződőváltás); az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély alakítja át határozott tartamúvá az Életbiztosítást

A típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás Szerződője az Art. szerint kifizetőnek minősülő személy (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó). A Biztosított a Tao törvény 3. számú melléklete B) Fejezetének 8. pontjában meghatározott személyi körbe tartozó magánszemély. A Kedvezményezett a Biztosított személytől eltérő magánszemély (ide nem értve a kifizetői helyzetben lévő egyéni vállalkozót). Egy későbbi időpontban a Biztosított (pl. munkavállaló, társas vállalkozás tagja) az eredeti Szerződő (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó) helyébe lép, majd a szerződőváltást követően a Biztosított magánszemély határozott tartamúvá alakítja az Életbiztosítást.

IV. 1. Szerződőváltás

A szerződőváltásnak – rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – nincs semmilyen adójogi következménye. A szerződőváltást követően a biztosítási díjat a Szerződővé váló (Biztosított) magánszemély köteles fizetni.

Előbbi megállapítás érvényes arra az esetre is, ha az Életbiztosítás díja a díjfizetés időpontjában a Biztosított magánszemély adómentes jövedelmének minősült (adómentes a biztosítási díj formájában megszerzett jövedelem mindaddig, amíg az eredeti Szerződő kifizető nem módosítja határozott tartamúra a szerződést), továbbá abban az esetben is, ha az Életbiztosítás kifizető Szerződő által fizetett díja a Biztosított magánszemélynél adóköteles (ez az eset fordul elő akkor, ha a kifizető Szerződő a szerződést határozott tartamúra módosítja).

IV. 2. Az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély határozott tartamúvá alakítja az Életbiztosítást

Az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély általi tartammódosításnak – rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – nincs adójogi következménye.

V. Biztosítói kifizetések

V. 1. Haláleseti szolgáltatás

A típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás Szerződője (és egyben díjfizetője) az Art. szerint kifizetőnek minősülő személy (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó). A Biztosított a Tao törvény 3. számú melléklete B) Fejezetének 8. pontjában meghatározott személyi körbe tartozó magánszemély. A Kedvezményezett a Biztosított személytől eltérő magánszemély (ide nem értve a kifizetői helyzetben lévő egyéni vállalkozót), vagy maga a Szerződő kifizető. A Biztosított halála esetén a Biztosító a Kedvezményezett részére kifizetést teljesít.

V. 1. 1. Magánszemély haláleseti kedvezményezett részére történő kifizetés

A Biztosító által a természetes személy haláleseti kedvezményezett részére teljesített kifizetés az Szja törvény alapján adómentes.

V. 1. 2. A Kedvezményezettként megjelölt eredeti Szerződő kifizető részére teljesített kifizetés

V. 1. 2. 1. A Kedvezményezett vállalkozás, társas vállalkozás

A Biztosított magánszemély halála esetén a kifizető (vállalkozás, társas vállalkozás) a haláleseti szolgáltatás összegét a kifizetés alapjául szolgáló életbiztosítási szerződés követelésként kimutatott biztosítási díjának összegével szemben köteles elszámolni, és a különbséget pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve egyéb ráfordításaként kell könyvelni.

V. 1. 2. 2. A Kedvezményezett az Szja törvény szerint adózó egyéni vállalkozó

Ha az „egyéni vállalkozó” olyan Életbiztosítást köt az alkalmazottaira, melyben saját magát jelöli meg Kedvezményezettként (ebből következően a biztosítás díját nem számolja – nem számolhatja – el költségként), úgy ebben az esetben az egyéni vállalkozási tevékenységen kívül eső pénzkiadásról beszélhetünk, és a Szerződőt egyszerű magánszemélynek kell tekinteni. A Biztosított személy halála esetén az „egyéni vállalkozó” (magánszemély) részére teljesített haláleseti szolgáltatás az Szja törvény alapján adómentes.

V. 2. A magánszemély részére maradékjog alapján teljesített kifizetés; a Biztosító által a Kedvezményezett magánszemély részére nyújtott lejáratú szolgáltatás

A típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás Szerződője az Art. szerint kifizetőnek minősülő személy (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó). A Biztosított a Tao törvény 3. számú melléklete B) Fejezetének 8. pontjában meghatározott személyi körbe tartozó magánszemély. A Kedvezményezett a Biztosított személytől eltérő magánszemély (ide nem értve a kifizetői helyzetben lévő egyéni vállalkozót). Egy későbbi időpontban a Biztosított (pl. munkavállaló, társas vállalkozás tagja) az eredeti Szerződő (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó) helyébe lép, majd a szerződőváltást követően biztosítói kifizetés történik.

V. 2. 1. Maradékjog alapján teljesített kifizetés

V. 2. 1. 1. Az Életbiztosítást a szerződőváltás időpontjáig az eredeti Szerződő kifizető nem alakította át határozott tartamúvá, továbbá a szerződőváltást követően a visszavásárlás időpontjáig a magánszemély sem fizetett adót az eredeti Szerződő kifizető által fizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – díjak után

V. 2. 1. 1. 1. Személyi jövedelemadó-kötelezettség

Ha a Biztosított magánszemély (pl. munkavállaló, társas vállalkozás tagja) utóbb – a Szerződő vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó helyébe lépve már Szerződőként – a biztosítási szerződést megszünteti (visszavásárolja), a Biztosított magánszemélynek – mindvégig feltételezve a rendeltetésszerű joggyakorlást egyéb jövedelem jogcímen keletkezik adófizetési kötelezettsége, feltéve, hogy az Életbiztosítást a szerződőváltás időpontjáig az eredeti Szerződő kifizető nem alakította át határozott tartamúvá, továbbá a szerződőváltást követően, de legkésőbb a visszavásárlás időpontjáig a magánszemély sem fizetett adót az eredeti Szerződő kifizető által fizetett díjak után.

V. 2. 1. 1. 2. A Biztosítót terhelő egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség

A Biztosító az egyéb jövedelemnek minősülő jövedelem kifizetésekor – a magánszemély által megszerzett egyéb jövedelem után – százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetésére kötelezett.

V. 2. 1. 2. A szerződőváltást megelőzően az eredeti Szerződő kifizető az Életbiztosítást határozott tartamúvá alakította, vagy, ha a szerződőváltásig az Életbiztosítás határozott tartamúvá alakítása nem történt meg, a szerződőváltást követően a visszavásárlás időpontjáig az eredeti Szerződő helyébe lépő Biztosított magánszemély az eredeti Szerződő által fizetett díjak után adót fizetett

V. 2. 1. 2. 1. Személyi jövedelemadó-kötelezettség

Amennyiben az eredeti Szerződő kifizető (vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó) a szerződőváltást megelőzően az Életbiztosítást határozott tartamúvá alakítja át (és az elérési kedvezményezett a Biztosított vagy más magánszemély), majd a szerződőváltást követően a Biztosított magánszemély utóbb (Szerződőként) a biztosítási szerződést megszünteti (visszavásárolja), a Biztosított magánszemélynek – mindvégig feltételezve a rendeltetésszerű joggyakorlást – kamatjövedelem címén keletkezik adófizetési kötelezettsége.

Ha a szerződőváltásig az Életbiztosítás – eredeti Szerződő kifizető általi – határozott tartamúvá alakítása nem történt meg, de a szerződőváltást követően a visszavásárlás időpontjáig az eredeti Szerződő helyébe lépő Biztosított magánszemély az eredeti Szerződő által a szerződőváltásig fizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – biztosítási díjak (mint egyéb jövedelem) teljes összege után az adót (személyi jövedelemadót és százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást) megfizeti (és erről a tényről a visszavásárlási szándékának bejelentésével egyidejűleg írásban tett teljes bizonyító erejű nyilatkozatában a Biztosítót tájékoztatja), a visszavásárlási összeg alapján megállapított jövedelem szintén kamatjövedelemnek minősül.

V. 2. 1. 2. 2. Egyéb közteherfizetési kötelezettség a kamatjövedelem után

A kamatjövedelmet a személyi jövedelemadón kívül egyéb közteherfizetési kötelezettség nem terheli.

V. 2. 2. A Biztosító által a Kedvezményezett magánszemély részére nyújtott lejáratil szolgáltatás

V. 2. 2. 1. Az Életbiztosítást a szerződőváltás időpontjáig az eredeti Szerződő kifizető (vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó) határozott tartamúvá alakította át

Amennyiben az eredeti Szerződő kifizető (vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó) a szerződőváltást megelőzően az Életbiztosítást határozott tartamúvá alakítja át (és az elérési kedvezményezett a Biztosított vagy más magánszemély), úgy a szerződőváltást követően a Biztosító által teljesített lejáratil szolgáltatás esetén a Kedvezményezett magánszemélynek – mindvégig feltételezve a rendeltetésszerű joggyakorlást – kamatjövedelem címén keletkezik adófizetési kötelezettsége.

V. 2. 2. 2. Az Életbiztosítást az eredeti Szerződő helyébe lépő Biztosított magánszemély alakítja határozott tartamúvá, aki (Szerződőként) a tartammódosítás időpontjától a lejáratig terjedő időpontig az eredeti Szerződő

kifizető által fizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – díjak után adót fizet

Ha az Életbiztosítást a szerződőváltást követően az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély alakítja át határozott tartamúvá, és a magánszemély a tartammódosítás időpontjától a lejáratig terjedő időpontig az eredeti Szerződő kifizető által a szerződőváltásig fizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – biztosítási díjak (mint egyéb jövedelem) teljes összege után az adót (személyi jövedelemadót és százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást) megfizeti (és erről a tényről a lejáratig terjedő időpontig igénylésének bejelentésével egyidejűleg írásban tett teljes bizonyító erejű nyilatkozatában a Biztosítót tájékoztatja), a Biztosító által a Kedvezményezett részére nyújtott lejáratig terjedő szolgáltatásra a kamatjövedelem megállapításának szabályait kell alkalmazni.

V. 2. 2. 3. Egyéb közteherfizetési kötelezettség a kamatjövedelem után

A kamatjövedelmet a személyi jövedelemadón kívül egyéb közteherfizetési kötelezettség nem terheli.

V. 2. 2. 4. Az Életbiztosítást az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély alakítja határozott tartamúvá, aki a tartammódosítás időpontjától a lejáratig terjedő időpontig az eredeti Szerződő kifizető által a szerződőváltásig megfizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – biztosítási díjak után nem fizet adót

Ha az Életbiztosítást az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély (Szerződőként) alakítja határozott tartamúvá, aki a tartammódosítás időpontjától a lejáratig terjedő időpontig az eredeti Szerződő kifizető által a szerződőváltásig megfizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – biztosítási díjak után nem fizet adót, úgy a Biztosító által a Kedvezményezett magánszemély részére nyújtott lejáratig terjedő szolgáltatás egyéb jövedelemként adóköteles.

V. 2. 2. 5. A Biztosítót terhelő egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség

A Biztosító az egyéb jövedelemnek minősülő kifizetés (lejáratig terjedő szolgáltatás) teljesítésekor százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetésére kötelezett.

V. 3. A típus szerződés alá tartozó Életbiztosítás eredeti Szerződő kifizető általi visszavásárlása

A típus szerződés alá tartozó Életbiztosítás Szerződője az Art. szerint kifizetőnek minősülő személy (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó). A Biztosított a Tao törvény 3. számú melléklete B) Fejezetének 8. pontjában meghatározott személyi körbe tartozó magánszemély. A Kedvezményezett a

Biztosított személytől eltérő magánszemély (ide nem értve a kifizetői helyzetben lévő egyéni vállalkozót), vagy maga a Szerződő kifizető. Az Életbiztosítás díját a vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó fizeti. Az Életbiztosítást egy későbbi időpontban a vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó (Szerződő) visszavásárolja.

V. 3. 1. A visszavásárlás számviteli elszámolása, ha a Szerződő vállalkozás, társas vállalkozás

Amennyiben a Szerződő (vállalkozás) a biztosítási díjat személyi jellegű egyéb kifizetésként (költséggként) elszámolhatja, és ezen szerződés alapján a vállalkozás egy későbbi időpontban – a Biztosított utóbb (nem előzetes hozzájárulásával) tanúsított, visszavásárlást nem korlátozó magatartása mellett (a visszavásárlás időpontjában tett biztosított hozzájáruló-nyilatkozattal) – visszavásárolja a díjtartalék egy részét vagy egészét, akkor – a biztosítási jogviszony fennállása alatt mindvégig rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – a vállalkozás részére a Biztosító által teljesített kifizetést a visszavásárlás üzleti évében pénzügyi műveletek bevételeként kell elszámolni.

Az Életbiztosítás kifizető Szerződő általi visszavásárlásakor a magánszemély jövedelmet nem szerez, ebből következően a visszavásárláskor személyi jövedelemadó-, járulékkötelezettség és más adókötelezettség nem merül fel.

A vállalkozás által pénzügyi műveletek bevételeként elszámolt biztosítói kifizetés – mint ahogyan a díjfizetés időpontjában költséggként elszámolt biztosítási díj is az volt – része az adózás előtti eredménynek és a társasági adó alapjának.

Ha a Szerződőnek a befizetett biztosítási díjat – mint nem végleges vagyonszerzést eredményező díjfizetést – követelésként kellett kimutatni, majd egy későbbi időpontban a biztosított hozzájárulásával visszavásárolja a tartalék egy részét vagy egészét, a visszakapott összeget követelésnövekedésként kell elszámolnia, az azt meghaladó összeget a pénzügyi műveletek bevételeként kell elszámolni (ha a visszakapott összeg kevesebb a követelés értékénél, a különbözetet a pénzügyi műveletek ráfordításaként kell elszámolni).

V. 3. 2. Az Életbiztosítás Szja törvény szerint adózó egyéni vállalkozó által történő visszavásárlása

V. 3. 2. 1. Az Szja törvény szerint adózó egyéni vállalkozó által alkalmazottaira kötött Életbiztosítás egyéni vállalkozó által történő visszavásárlása

Ha az „egyéni vállalkozó” az alkalmazottaira köt a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítást, és a biztosítás díját nem számolja – nem számolhatja – el költséggként, mert saját magát jelölte meg Kedvezményezettként, úgy ebben az

esetben lényegében az egyéni vállalkozási tevékenységen kívül eső pénzkiadásról beszélhetünk, és a Szerződőt egyszerű magánszemélynek kell tekinteni. Ekkor, ha az „egyéni vállalkozó” (magánszemély) él a visszavásárlási jogával, a biztosítás visszavásárlása esetén az „egyéni vállalkozó” (magánszemély) részére teljesített visszavásárlási összeg kamatjövedelemnek minősül.

Amennyiben az egyéni vállalkozó az alkalmazottaira kötött Életbiztosítás díját költségként elszámolhatja és elszámolja, úgy ebben az esetben a biztosítás egyéni vállalkozó által történő visszavásárlása esetén a visszavásárlási összeget az egyéni vállalkozó vállalkozói bevételként köteles kimutatni.

V. 3. 2. 2. Az Sza törvény szerint adózó egyéni vállalkozó által saját magára kötött Életbiztosítás egyéni vállalkozó által történő visszavásárlása

Ha az „egyéni vállalkozó” saját magára köt Életbiztosítást, és a biztosítás díját nem számolja el költségként (vagy nem számolhatja el költségként, mert az nem függ össze a vállalkozási tevékenységével, nem „kapcsolható” a vállalkozási tevékenységhez), az ilyen biztosítás visszavásárlása esetén az „egyéni vállalkozó” részére teljesített visszavásárlási összeg után kamatjövedelem jogcímen keletkezik adókötelezettség.

Abban az esetben, ha a biztosítás (kockázati életbiztosítás) megkötését az egyéni vállalkozói tevékenység indokolja, és az egyéni vállalkozó az Életbiztosítás díját költségként elszámolja, akkor ezen biztosítás egyéni vállalkozó által történő visszavásárlása esetén a visszavásárlási összeget az egyéni vállalkozó vállalkozói bevételei között köteles kimutatni.

VI. A feltételes adómegállapítási kérelemben bemutatott konkrét esetek

VI. 1. A munkaviszony megszűnése

Feltételezve, hogy a kifizető által magánszemély javára kötött Életbiztosítás Kedvezményezettje nem a Szerződő kifizető, a munkaviszony megszűnése nem érinti a biztosítási jogviszonyt, és az nem érinti a korábban befizetett díjak adójogi minősítését. A későbbi szerződőváltásnak – rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – nincs semmilyen adójogi következménye, az Életbiztosítás magánszemély általi visszavásárlására pedig az V. 2. 1. pontban foglaltak alkalmazhatók.

VI. 2. Nyugdíjazás

Feltételezve, hogy a kifizető által magánszemély javára kötött Életbiztosítás Kedvezményezettje nem a Szerződő kifizető, a Biztosított saját jogon járó nyugdíjra, illetve saját jogon járó nyugdíjszerű ellátásra való jogosultság-szerzése nem érinti a biztosítási jogviszonyt, és az nem érinti a korábban befizetett díjak

adóügyi megítélését. A későbbi szerződőváltásnak – rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – nincs semmilyen adóügyi következménye, az Életbiztosítás magánszemély általi visszavásárlására pedig az V. 2. 1. pontban foglaltak alkalmazhatók.

VI. 3. A szerződéskötést követő meghatározott idő elteltével történő szerződőváltás, majd visszavásárlás

Ha az eredeti Szerződő kifizető a szerződéskötést követő legalább 3 év elteltével adja át a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás szerződői jogait a Biztosított magánszemélynek, akkor – mindvégig rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély visszavásárlására az V. 2. 1. pontban foglaltak érvényesek.

VI. 4. Polgármester, alpolgármester, jegyző, aljegyző, egyéb köztisztviselő javára megkötött Életbiztosítás

Amennyiben a kifizető a feltételes adómegállapítás tárgyát képező típusszerződés alá tartozó Életbiztosítást (kockázati, halál esetére szóló életbiztosítást) a kérelemben felsorolt személyi körre (köztisztviselőre, jegyzőre, aljegyzőre, nem társadalmi megbízatású polgármesterre, alpolgármesterre) jogszerűen megkötheti, úgy jelen határozatban foglalt személyi jövedelemadó- és egyéb közteherfizetési kötelezettségek vonatkoznak a biztosítási jogviszony szereplőire. (Értelemszerűen, amennyiben a kifizető nem alanya a Tao törvénynek, a Tao törvény vonatkozó szabályait nem kell alkalmazni.)

VI. 5. A biztosítási jogviszonyt érintő egyes cselekmények (kiválás a biztosított csoportból/körből, biztosított-csere) adóügyi és számviteli következménye a típusszerződés alá tartozó csoportos Életbiztosítás esetében

A kifizető (munkáltató) a típusszerződés alá tartozó csoportos Életbiztosítást köt munkavállalóira.

VI. 5. 1. A csoportos Életbiztosítás alapján biztosított magánszemély kiválik a csoportból

Feltéve, hogy a biztosított körből való kiválás az adott csoportos Életbiztosítás esetében lehetséges, a Biztosított magánszemély csoportos Életbiztosításból történő kiválása a kifizető Szerződő által – az egyéni Életbiztosítás létrejöttéig – megfizetett biztosítási díjak számviteli elszámolását és adóügyi megítélését nem változtatja meg. A csoportos Életbiztosításból történő kiválást követően az egyéni Életbiztosítás alapján történő biztosítói kifizetésekre jelen határozat Indokoló része B) Fejezetében leírtak – minden változtatás nélkül – érvényesek.

VI. 5. 2. Biztosított-csere

Amennyiben a kifizető Szerződő által kötött csoportos Életbiztosítás esetében a biztosított kör személyi összetétele megváltozik (pl. amiatt, mert egy Biztosított magánszemély kifizető Szerződővel fennálló jogviszonya megszűnik, és egyidejűleg egy új munkavállalót emelnek be a biztosítottak közé), úgy a biztosított-csere nem eredményezi a csoport összetételének megváltozásáig megfizetett biztosítási díj jellegének megváltozását. Azaz, ha a biztosítási díj vonatkozásában a végleges vagyonszerzés díjfizetésekor megállapítható volt, akkor a Biztosított személyének megváltozása önmagában nem befolyásolja a korábban (a csoport összetételének megváltozásáig) megfizetett biztosítási díj költségként történő elszámolását. A csoportos biztosítás korábban ismertett sajátosságából fakad az is, hogy a Biztosítottak cseréje, a kicserélt Biztosítottnak a Szerződő helyébe egyoldalú nyilatkozattal való belépése lehetőségének hiánya – önmagában – nem érinti az ilyen biztosítás díjának költségként való elszámolhatóságát. Természetesen, a biztosított kör személyi összetételének megváltozása adott esetben befolyásolhatja a biztosítási díj megfelelő részének társasági adóban való elismerését is. Biztosított-csere esetében az Életbiztosítás díjaira, a biztosítói kifizetésekre jelen határozat Indokoló része B) Fejezetében leírtak értelemszerűen érvényesek.

VII. A magánszemély által megkötött, típus szerződés alá tartozó Életbiztosítás díját a kifizető (munkáltató) fizeti

A típus szerződés alá tartozó Életbiztosítást magánszemély köti (a Szerződő és a Biztosított ugyanaz a magánszemély) oly módon, hogy a biztosítás díját a magánszeméllyel jogviszonyban álló kifizető/munkáltató (vállalkozás, társas vállalkozás) fizeti. A Biztosított a díjfizetővel munkaviszonyban, önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, annak vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy a díjfizetőnél jogszabályban meghatározott tanuló szerződés alapján gyakorlati képzésben résztvevő szakképző iskolai tanuló.

A típus szerződés alá tartozó Életbiztosítás díjának kifizető (munkáltató) általi megfizetése abban az esetben is a Biztosított magánszemély adómentes jövedelme, ha a kifizető (munkáltató) nem válik a biztosítási jogviszonyban Szerződővé, vagyis nem lép az eredeti Szerződő magánszemély helyébe.

Amennyiben a kifizető/munkáltató (vállalkozás, társas vállalkozás) fizeti a magánszemély által kötött Életbiztosítás díját (a kifizető a magánszemély fizetési kötelezettségét átvállalja), azt – nyilvánvaló és feltételezhető, hogy a Kedvezményezett nem a vállalkozás – a vállalkozásnak személyi jellegű egyéb kifizetésekként kell elszámolnia.

Az adózó (vállalkozás) által fizetett biztosítási díj – a Tao törvény 3. számú melléklete B) fejezetének 8. pontjában meghatározott személyi kör esetében – a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek minősül, függetlenül attól, hogy a biztosítási díjat a vállalkozás nem szerződőként fizeti. Természetesen ilyen esetben a magánszemélyt tájékoztatási kötelezettség terheli a Biztosító felé annak érdekében, hogy a Biztosító a magánszemélyt megillető kifizetéskor – az adómentes díjra tekintettel – a megfelelő adózási szabályokat alkalmazhassa.

Határozatom ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a Nemzetgazdasági Minisztérium Adóstratégiai főosztályához címzett és a nemzetgazdasági miniszterhez intézett fellebbezéssel lehet élni. A fellebbezés illetékköteles, az illeték összege a fellebbezéssel érintett, vagy a fellebbezésben vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 400 forint, de legalább 5000 forint, legfeljebb 500 000 forint. Ha a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, a fellebbezés illetéke 5000 forint.

INDOKOLÁS

A)

A Biztosító képviseletében dr. Tordai Csaba (Tordai Csaba Ügyvédi Iroda) 2010. december 30-án feltételes adómegállapítási kérelmet nyújtott be a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz, amelyben a Biztosító által a jövőben értékesítendő, azonos típusú biztosítási termékek szerződéstípusára vonatkozó adózási és költségelszámolási szabályok (pl. díjfizetés, a Biztosító által nyújtott szolgáltatás, egyéb biztosítói kifizetések) megállapítását kéri a szerződőnél, a biztosítottnál, a kedvezményezettnél és a Biztosítónál.

A kérelem tárgyának pontos megjelölése, a tényállás rövid leírása

A jelen feltételes adómegállapítási kérelem tárgyát képező szerződéstípus alá tartozó valamennyi életbiztosítás (a továbbiakban: típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás vagy Életbiztosítás) esetében a biztosítás tartama egész életre szóló, de a biztosítási szerződés határozott tartamúra módosítható, mely határozott tartam nem lehet rövidebb, mint a díjfizetési tartam, továbbá mindegyik termék befektetési egységekhez kötött.

A Biztosító már rendelkezik egy – a jelen feltételes adómegállapítási kérelemben feltett kérdések többségét taglaló – feltételes adómegállapítási határozattal (17043/2008/6.).

A Biztosító álláspontja szerint a jelen kérelemben bemutatott típusszerződés az említett határozat tárgyát képező SIGNUM Befektetéshez Kötött Életbiztosítással

azonos biztosítási konstrukció, így a már véleményezett konstrukció a jelen kérelemben bemutatott konstrukcióval a feltett kérdések adójogi megítélése szempontjából azonos. Ezt az álláspontot általánosságban megerősítette a PM Jövedelemadók Főosztálya által 2875/1/2009. ügyiratszámom kiadott válaszlévl.

A típusszerződés alá tartozó Életbiztosítási termékek (terméktípusok) esetében eltérések csupán az adójogi megítélés szempontjából irreleváns részletek vonatkozásában állnak fenn, így különösen a szerződések keretében nyilvántartott egységek árfolyamának devizanemében (forint, euró), a választható eszközalapok körében, abban, hogy a szerződés tekintetében mikortól van lehetőség díjnövelésre, illetve díjcsökkentésre, lehet-e a biztosítási szerződés vonatkozásában értékkövetéssel élni, a választható díjfizetési módok és gyakoriságok számában és típusában, a biztosítási szerződés mellé választható bónuszrendszerek típusában, illetve a szerződések részét képező, alapvetően a szerződés költségeit tartalmazó kondíciós listában.

A típusszerződés alá tartozó azon befektetési egységekhez kötött életbiztosítások, melyekre a Biztosító a jelen feltételes adómegállapítási kérelmet benyújtja:

- a Pannónia Befektetési Életbiztosítás,
- a Pannónia Euró Alapú Befektetési Életbiztosítás,
- a Pannónia Klikk Életbiztosítás,

Az egyes terméktípusok jellemzőit a kérelem 1-7. számú melléklete tartalmazza.

Annak az időszaknak a megjelölése, amelyre az ügylet vonatkozik

Jelen feltételes adómegállapítási kérelmet a Biztosító a kérelem benyújtását követően megkötendő, típusszerződés alá tartozó Életbiztosítási szerződések számviteli és adóügyi megítélésének megállapítása céljával nyújtja be, megfelelően az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 132. §-ában foglaltaknak.

Az ügylettel elérni kívánt gazdasági cél

Az életbiztosítási szerződésállomány növelése.

A tervezett ügylet értéke

A szerződéstípusra vonatkozóan befizetett díj összege 10 millió forint.

A feltételes adómegállapítási kérelemben feltett kérdések

A Biztosító jelen feltételes adómegállapítási kérelmében a következő kérdések megválaszolását kéri.

I. Az Életbiztosítás és annak díja besorolásával kapcsolatban

A munkáltató, a társas vállalkozás, mint Szerződő által fizetett Életbiztosítási szerződés díjának adójogi minősítése, ha a biztosított a Szerződővel munkaviszonyban, önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, a szerződő vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy a szerződőnél jogszabályban meghatározott tanulószerveződés alapján gyakorlati képzésben résztvevő szakképző iskolai tanuló és ha

- az Életbiztosítás teljes életre szóló,
- az Életbiztosítást a kifizető Szerződő és a Biztosított magánszemély határozott lejáratúvá alakítják, és ha
  - a tartammódosítás időpontjában a Biztosított magánszemély a kifizető szerződővel jogviszonyban áll,
  - a tartammódosítás időpontjában kifizető Szerződő és a Biztosított magánszemély közötti jogviszony már nem áll fenn.

II. Az Életbiztosítás díjának elszámolásával kapcsolatban

A munkáltató, a társas vállalkozás mint Szerződő által fizetett Életbiztosítási szerződés díjának számviteli elszámolása, ha a Biztosított a Szerződővel munkaviszonyban, önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, a szerződő vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy a szerződőnél jogszabályban meghatározott tanulószerveződés alapján gyakorlati képzésben résztvevő szakképző iskolai tanuló, és ha

- a kedvezményezett természetes személy, és a Biztosítottnak a Ptk. által biztosított jogai a szerződés futamideje alatt fennállnak,
- a kedvezményezett a kifizető Szerződő,
- a kedvezményezett a kifizetőtől eltérő más nem természetes személy.

A tárgyévben felmerült biztosítási díj elszámolása, ha a Szerződő mérlegfordulónapja nem esik egybe a biztosítási időszak végével.

III. Az egész életre szóló biztosítás díja, mint a vállalkozás érdekében felmerült költség

Az egész életre szóló biztosítás díja, mint a vállalkozás érdekében felmerült költség, ha a díjfizető

- munkáltató, társas vállalkozás a számviteli törvény hatálya alá tartozik,
- egyéni vállalkozó.

IV. Az egész életre szóló (határozatlan tartamú) Életbiztosítás alapján teljesített biztosítási szolgáltatások, illetve egyéb biztosítói kifizetések

IV.1. Haláleseti szolgáltatás, mint biztosítói szolgáltatás

Ha a haláleseti kedvezményezett:

- magánszemély,
- a kifizető Szerződő,
- az egyéni vállalkozó.

IV.2. Az eredeti Szerződő kifizető részére kifizetett visszavásárlási összeg

Ha az eredeti Szerződő a számviteli törvény hatálya alá tartozik és ha a biztosítási díjat

- ráfordításként számolta el,
- követelésként mutatta ki.

Ha az eredeti Szerződő egyéni vállalkozó.

IV.3. Az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépett Biztosított magánszemély (mint új Szerződő) részére kifizetett visszavásárlási összeg

V. A Biztosító az alább említett konkrét esetekkel összefüggésben is kéri az adójogi minősítést

A kérelemben bemutatott konkrét esetek:

- a jogviszony megszűnését követő Szerződőváltás esetén a magánszemély Szerződő által visszavásárolt biztosítás,
- a Biztosított saját jogon járó nyugdíjra, illetve saját jogon járó nyugdíjszerű ellátásra való jogosultság-szerzését követő Szerződőváltás esetén a Szerződőváltást követően a magánszemély Szerződő által visszavásárolt biztosítás,
- a szerződéskötést követő 3 év eltelte utáni Szerződőváltás esetén a Szerződőváltást követően az új magánszemély Szerződő által visszavásárolt biztosítás,
- a polgármester, az alpolgármester, a jegyző, az aljegyző, egyéb köztisztviselő javára megkötött életbiztosításokra,
- a biztosítási szerződés adójogi megítélése azon esetekben, amikor a biztosított személye változik.

VI. A Biztosító abban az esetben is kéri a biztosítási díjak számviteli elszámolását és adójogi minősítését, amikor a munkáltató, a társas vállalkozás nem válik a biztosítási jogviszonyban szerződővé, vagyis nem lép az eredeti szerződő Biztosított helyébe.

B)

A kérelmező által benyújtott feltételes adómegállapítási kérelem elbírálására a benyújtott kérelemben konkrétan leírt tényállás mellett láttam lehetőséget, valamint csak e konkrét tényállásra vonatkoztathatók a határozat rendelkező, illetve indoklási részében rögzített adójogi konzekvenciák.

Tekintettel arra, hogy a kérelmező 2010. december 30-án nyújtotta be a Nemzetgazdasági Minisztériumba a feltételes adómegállapításra irányuló kérelmet, ezért a határozat alapvetően a 2010. évben hatályos jogszabályi előírások alapján határozza meg az adókötelezettségeket. Azokon a helyeken, ahol a jogszabályi előírások 2011. január 1-jétől megváltoztak, a határozat erre kitér (vagy a megváltozott jogszabályi előírás szerepeltetésével, vagy az arra történő hivatkozással). Előzőekből következően a határozatban foglaltak mind a 2010. évre, mind a 2011. évre érvényesek.

A határozat meghozatalánál a következőket vettem figyelembe.

I. A vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó által magánszemély javára kötött Életbiztosítás (a feltételes adómegállapítási kérelem I. pontjában feltett kérdések)

A típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás szerződője (Szerződő) és egyben díjfizetője az Art. szerint kifizetőnek minősülő személy (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó). A biztosított (Biztosított) a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao törvény) 3. számú melléklete B) Fejezetének 8. pontjában meghatározott személyi körbe tartozó magánszemély, azaz a Szerződővel munkaviszonyban, önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, a Szerződő vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy a Szerződőnél jogszabályban meghatározott tanuló szerződés alapján gyakorlati képzésben résztvevő szakképző iskolai tanuló. Kedvezményezett (Kedvezményezett) lehet a Biztosított személytől eltérő magánszemély (ide nem értve a kifizetői helyzetben lévő egyéni vállalkozót), más esetekben a Kedvezményezett maga a Szerződő kifizető (a Biztosított személy hozzájárulásával), vagy a Szerződő kifizetőtől eltérő más, nem természetes személy (gazdálkodó).

I. 1. Személyi jövedelemadó-kötelezettség, járulékfizetési kötelezettség, egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség, szakképzési hozzájárulás-

fizetési kötelezettség a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás határozott idejűvé történő átalakításáig, feltéve, hogy az Életbiztosítás Kedvezményezettje a Biztosított személytől eltérő magánszemély

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Sza törvény) 3. §-ának 50. pontja definiálja az adóköteles biztosítási díj fogalmát. E szerint adóköteles biztosítási díj a magánszemély, mint biztosított vagy kedvezményezett javára kötött biztosítási szerződés alapján más személy által fizetett díj (*ide nem értve* a magánnyugdíjpénztár által biztosítóintézetől történő járadékvásárlás ellenértékét, valamint *a biztosítás 1. számú melléklet szerint adómentes díját*) annál a magánszemélynél, akire tekintettel a díjat fizetik. Az Sza törvény 1. számú mellékletének 6.3. alpontja alapján *adómentes a kockázati (halál esetére szóló) életbiztosítás*, a balesetbiztosítás, a teljes és végleges munkaképtelenségre szóló betegbiztosítás *díja*, valamint a kizárólag a díjat fizető kártérítési felelősségi körébe tartozó kockázat elhárításra kötött felelősségbiztosítás díja.

A típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás élethosszig tartó életbiztosítás (amely ugyanakkor bármely időpontban határozott tartamúra alakítható). A kérelemben felsorolt, határozott idejűvé át nem alakított biztosítási termékek esetében az egyedüli biztosítási esemény a biztosított halála. Ebből következően a típusszerződés alá tartozó, határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítás az Sza törvény 1. számú mellékletének 6.3. alpontja szerinti kockázati (halál esetére szóló) életbiztosításnak tekinthető, melynek kifizető Szerződő által fizetett díja – a díjfizetés időpontjában – a biztosítási szerződésben Biztosítottként szereplő magánszemély adómentes jövedelme.

Előzőeket figyelembe véve a munkavállaló, az önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, a társas vállalkozás vezető tisztségviselője, a társas vállalkozás személyesen közreműködő tagja, a jogszabályban meghatározott tanuló-szerződés alapján gyakorlati képzésben résztvevő szakképző iskolai tanuló (mint Biztosítottak) a díjfizetés időpontjában adómentes jövedelmet szereznek.

A személyi jövedelemadó-mentes biztosítási díj a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 4. §-ának *k*) pontja alapján nem képez járulékalapot. Az adómentes biztosítási díj után a foglalkoztatót (kifizetőt) nem terheli társadalombiztosítási járulékfizetési-kötelezettség, a Tbj. szerinti biztosítottat pedig egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék- és nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettség.

Az adómentes biztosítási díj az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Eho törvény) 3. §-ának (1) bekezdése alapján nem képezi a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás alapját, ezért a

kifizető Szerződőt az adómentes biztosítási díj után százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség nem terheli.

A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Szakhoz törvény) alapján az adómentes biztosítási díj után – társadalombiztosítási járulékalap hiányában – a Szerződő kifizetőt szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettség nem terheli [Szakhoz törvény 3. § (1) bekezdés].

I. 2. Személyi jövedelemadó-, társadalombiztosítási járulék-, szakképzési hozzájárulás-, egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség a kifizető Szerződő általi tartammódosítás időpontjában és azt követően, ha a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítást az eredeti Szerződő kifizető módosítja határozott idejűvé és az elérési kedvezményezett a Biztosított vagy más magánszemély (nem a kifizető Szerződő)

A típusszerződés alá tartozó életbiztosítási termékek esetében a Szerződőnek bármikor joga van határozottra módosítani a szerződés tartamát. A módosított, határozott tartam azonban nem lehet rövidebb, mint a díjfizetési időszak. A módosított tartam – a szerződés díjfizetési gyakoriságától függetlenül – csak egész biztosítási év lehet.

Amennyiben a kifizető Szerződő (vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó) a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítást határozott tartamúra módosítja, úgy a módosítást követően az elérési elemet is tartalmazó Életbiztosítás – adójogi értelemben visszamenőlegesen, a szerződéskötés pillanatától – nem tekinthető kockázati (halál esetére szóló) életbiztosításnak. Így abban az esetben, ha az elérési Kedvezményezett a Biztosított vagy más magánszemély (nem a kifizető Szerződő), a Biztosított magánszemély javára a tartammódosításig megfizetett összes biztosítási díj adókötelessé válik (vagyis a biztosítási díj nem csupán a tartammódosítástól kezdődően adóköteles). A bevétel adókötelezettségének jogcímét az Szja törvény 2. §-ának (6) bekezdésében foglalt azon szabály figyelembevételével kell meghatározni, mely szerint a „*jogcím meghatározásánál a felek (a magánszemély és a bevételt juttató személy, valamint az említett személyek és más személy) között egyébként fennálló jogviszonyt és a szerzés körülményeit kell figyelembe venni*”.

I. 2. 1. A kifizetői tartammódosítás időpontjában az eredeti Szerződő kifizető és a Biztosított magánszemély között jogviszony áll fenn

Amennyiben a kifizetői tartammódosítás időpontjában az eredeti Szerződő kifizető és a Biztosított magánszemély egymással jogviszonyban állnak, a bevétel adókötelezettségének jogcímét a kifizető Szerződő és a Biztosított

magánszemély között a szerződés határozott tartamúra módosításának időpontjában fennálló jogviszony határozza meg.

Az Szja törvény alkalmazásában nem önálló tevékenységnek minősül – egyebek mellett – a munkaviszonyban folytatott tevékenység, a társas vállalkozás magánszemély tagjának személyes közreműködése, továbbá a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenysége [Szja törvény 24. § (1) bekezdés *a*), *c*), *d*) pont]. Az Szja törvény 25. §-ának (1) bekezdése alapján nem önálló tevékenységből származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a magánszemély e tevékenységével összefüggésben, vagy egyébként az e tevékenysége alapjául szolgáló jogviszonyára tekintettel megszerez. A 25. § (1) bekezdése szerint ilyennek minősül különösen a más személy által fizetett adóköteles biztosítási díj címén kapott bevétel.

Az Szja törvény 16. §-ának (1) bekezdése alapján önálló tevékenység minden olyan tevékenység, amelynek eredményeként a magánszemély bevételhez jut, és amely az Szja törvény szerint nem tartozik a nem önálló tevékenység körébe. A 16. § (3) bekezdése kimondja, hogy önálló tevékenységből származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a magánszemély e tevékenységével összefüggésben vagy egyébként az e tevékenysége alapjául szolgáló jogviszonyára tekintettel megszerez.

Előző rendelkezéseket figyelembe véve, ha a Biztosított magánszemély munkavállaló, akkor a kifizető Szerződő által a tartammódosításig megfizetett összes biztosítási díj a Biztosított magánszemély munkaviszonyból származó jövedelmének minősül [Szja törvény 24. § (1) bekezdés *a*) pont, 25. § (1) bekezdés]. Amennyiben a Biztosított a társas vállalkozás személyesen közreműködő tagja, a gazdasági társaság vezető tisztségviselője, a Szerződő által a tartammódosításig megfizetett összes biztosítási díj a Biztosított magánszemély összevont adóalapba tartozó nem önálló tevékenységből származó bevétele [Szja törvény 24. § (1) bekezdés *c*) és *d*) pont és 25. § (1) bekezdés], ha a társas vállalkozás magánszemély tagja megbízási szerződés alapján végez tevékenységet, a Szerződő által a tartammódosítási megfizetett összes biztosítási díj a Biztosított magánszemély összevont adóalapba tartozó önálló tevékenységből származó bevétele [Szja törvény 16. § (1) bekezdés és 16. § (3) bekezdés].

Az önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből megállapított jövedelem és az adóalap-növelő összeg az összevont adóalap részét képezi [Szja törvény 29. §]. A munkáltatónak (kifizetőnek) az adóelőleg-alap utáni adóelőleg megállapítása, bevallása és megfizetése során az Szja törvény 46-49. §-ai szerint kell eljárnia.

A Tbj. 5. §-a határozza meg a Tbj. alapján biztosítottak minősülő személyek körét. Az 5. § (1) bekezdésének *a*), *f*) és *g*) pontja alapján biztosított:

- a munkaviszonyban álló személy [5. § (1) bekezdés *a*) pont],
- a kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő társas vállalkozó [5. § (1) bekezdés *f*) pont],
- *a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (bedolgozói, megbízási szerződés alapján, egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jogviszonyban, segítő családtagként) személyesen munkát végző személy – a külön törvényben meghatározott közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy kivételével – amennyiben az e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét* [5. § (1) bekezdés *g*) pont].

A Tbj. 4. §-a *d*) pontjának 1. alpontja szerint társas vállalkozó a betéti társaság bel- és kültagja, a közkereseti társaság tagja, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, az egyesülés, valamint az európai gazdasági egyesülés tagja, ha a társaság (ideértve ezen társaságok előtársaságként történő működésének időtartamát is) tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik, és ez nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében történik (tagsági jogviszony).

A Tbj. 4. §-a *a*) pontjának 1. alpontja alapján foglalkoztatónak minősül bármely jogi és természetes személy, egyéni vállalkozó, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, egyéb szervezet, költségvetés alapján gazdálkodó szerv, bármely személyi egyesülés, ha biztosítottat foglalkoztat, vagy a biztosítottak a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyára tekintettel vagy azzal összefüggésben járulékalapot képező jövedelmet juttat. A Tbj. 4. §-a *a*) pontjának 3. alpontja értelmében társas vállalkozó esetén a társas vállalkozás minősül foglalkoztatónak. A társas vállalkozás Tbj. szerinti meghatározását a Tbj. 4. §-ának *c*) pontja tartalmazza.

A Tbj. 4. §-a *k*) pontjának 1. alpontja szerint járulékalapot képező jövedelem a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerinti, *az összevont adóalapba tartozó, az önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem*, ideértve az Szja tv.-ben szabályozott kis összegű kifizetésből származó jövedelmet is, továbbá az Szja tv. 69. §-a szerinti természetbeni juttatás adóalapként megállapított értékének személyi jövedelemadóval növelt összege [ide nem értve az Szja tv. 69. §-ának (10) bekezdése szerinti üzleti ajándék, reprezentáció címén adott terméket és nyújtott szolgáltatást], a munkavállalói

érdekképviselőt ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj, a tanulószervezésben meghatározott díj, a hivatásos nevelőszülői díj, a felszolgálati díj, a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borraivaló (a továbbiakban: borraivaló).

A Tbj. 18. §-a (1) bekezdésének *a)* és *b)* pontja alapján a társadalombiztosítási ellátások és a munkaerő-piaci célok fedezetére

a) a *biztosított természetbeni egészségbiztosítási járulékot, pénzbeli egészségbiztosítási járulékot és munkaerő-piaci járulékot* (a továbbiakban együtt: egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék), *valamint nyugdíjjárulékot, a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni és társas vállalkozó nyugdíjjárulékot,*

b) a *foglalkoztató és a biztosított egyéni vállalkozó egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot, valamint nyugdíj-biztosítási járulékot* (a továbbiakban együtt: társadalombiztosítási járulék)

fizet.

A Tbj. 18. §-ának (2) bekezdése alapján a magánnyugdíjpénztár tagja nyugdíjjárulék és tagdíj fizetésére kötelezett.

A Tbj. 19. §-ának (1) bekezdése alapján a *foglalkoztató* és a biztosított egyéni vállalkozó *által fizetendő társadalombiztosítási járulék mértéke 27 százalék,* ebből a nyugdíj-biztosítási járulék 24 százalék, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék 3 százalék. Az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékon belül a természetbeni egészségbiztosítási járulék 1,5 százalék, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 0,5 százalék, a munkaerő-piaci járulék 1 százalék.

A biztosított által fizetendő nyugdíjjárulék mértéke

a) kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíj hatálya alá tartozó biztosított esetében 9,5 százalék,

b) magánnyugdíjpénztár tagja esetében 1,5 százalék.

A saját jogú nyugdíjas foglalkoztatott, valamint a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni és társas vállalkozó magán-nyugdíjpénztári tagsága esetén is 9,5 százalék nyugdíjjárulékot fizet [Tbj. 19. § (2) bekezdés].

A Tbj. 19. § (3) bekezdése szerint a *biztosított által fizetendő egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék mértéke 7,5 százalék.* Az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékon belül a természetbeni egészségbiztosítási járulék 4 százalék, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 2 százalék, a munkaerő-piaci járulék 1,5 százalék.

A Tbj. 20. §-ának (1) bekezdése alapján a foglalkoztató az általa foglalkoztatott biztosított részére a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya alapján kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelem után havonta a 19. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű társadalombiztosítási járulékot fizet, ideértve azt a jövedelmet is, amelyet a biztosítottnak a más foglalkoztatónál fennálló biztosítási jogviszonyára tekintettel juttat.

A Tbj. 24. §-ának (1) bekezdése szerint a foglalkoztatott a 19. § (2) bekezdésében meghatározott nyugdíjjárulékot (tagdíjat) és a 19. § (3) bekezdésében meghatározott egészségbiztosítási- és munkaerő- piaci járulékot fizet. A nyugdíjjárulék (tagdíj), valamint az egészségbiztosítási- és munkaerő- piaci járulék alapja azonos a 20. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott társadalombiztosítási járulék alapjával.

A foglalkoztatott a nyugdíjjárulékot (tagdíjat) a járulékalapul szolgáló jövedelme, legfeljebb azonban a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvényben az egy naptári napra meghatározott összeg naptári évre számított összege után fizeti meg (a továbbiakban: járulékfizetési felső határ) [Tbj. 24. § (2) bekezdés].

A tartammódosítás időpontjában adókötelessé váló – a tartammódosításig a Szerződő kifizető által korábban megfizetett – összes biztosítási díj (mely az Szja törvény alapján – a konkrét jogviszonytól függően – nem önálló tevékenységből származó jövedelemnek/munkaviszonyból származó jövedelemnek vagy önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül) a Tbj. szerinti járulékalapot képez. Ezen járulékalapot képező jövedelem után – amennyiben a jövedelem juttatása a Tbj. szerinti biztosított magánszemély részére történik – a foglalkoztató társadalombiztosítási járulékot, a Tbj. szerinti biztosított magánszemély pedig nyugdíjjárulékot (tagdíjat), valamint egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot fizet a Tbj. előzőekben idézett rendelkezései alapján (2011-ben figyelemmel a 2011. január 1-jétől módosult jogszabályi előírásokra).

A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Szakhoz törvény) 2. §-ának (1) bekezdése alapján *szakképzési hozzájárulásra kötelezett* – a 2. § (3)-(4) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – a belföldi székhelyű

- a) gazdasági társaság (meghatározott kivételekkel),
- b) szövetkezet, kivéve a lakásszövetkezetet, az iskolai szövetkezetet és az iskolai szövetkezeti csoportot,
- c) állami vállalat, tröszt, tröszti vállalat, erdőbirtokossági társulat, vízgazdálkodási társulat - a víziközműtársulat kivételével -, egyes jogi személyek vállalata és a leányvállalat,

- d) ügyvédi iroda, végrehajtó iroda és szabadalmi ügyvivő iroda,
 e) a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,
 f) egyéni cég [a továbbiakban az a)-f) pont alattiak együtt: hozzájárulásra kötelezett].

A Szakhoz törvény 3. §-ának (1) bekezdése szerint a szakképzési hozzájárulás alapja a hozzájárulásra kötelezettet terhelő társadalombiztosítási járulék alapja.

A Szakhoz törvény 3. §-ának (3) bekezdése alapján a szakképzési hozzájárulás mértéke – a 3. § (4) bekezdésének figyelembevételével – a társadalombiztosítási járulékalap 1,5 százaléka (a továbbiakban: bruttó kötelezettség).

A Szakhoz törvény idézett rendelkezései alapján a tartammódosítás időpontjában adókötelessé váló, a Szerződő kifizető által a tartammódosításig megfizetett összes biztosítási díj után a – szakképzési hozzájárulásra kötelezett – Szerződő kifizetőt – 2010-ben és 2011-ben is – szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettség is terheli.

Tekintettel arra, hogy az előzőekben részletezett szerződésmódosítást (tartammódosítást) követően a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás már nem tekinthető tisztán kockázati (halál esetére szóló) életbiztosításnak (az elérési elemet is tartalmaz), ezért az Életbiztosítás kifizető Szerződő által fizetett díja a Biztosított magánszemély adóköteles jövedelme. A szerződésmódosítást követően fizetett biztosítási díj utáni személyi jövedelemadó- és egyéb közteherfizetési kötelezettségre az előzőekben leírtak érvényesek.

I. 2. 2. A kifizetői tartammódosítást megelőzően az eredeti Szerződő kifizető és a Biztosított magánszemély között fennálló jogviszony megszűnik

Rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve, továbbá feltételezve, hogy az eredeti Szerződő kifizető és a Biztosított magánszemély között fennálló jogviszony megszűnésekor a szerződői jogok nem kerülnek átadásra a Biztosított magánszemély részére, a kifizetői tartammódosítás időpontjában – a Szerződő kifizető magánszemély javára történt korábbi, adómentes díjbefizetésekre tekintettel – a Biztosított magánszemélynél az Szja törvény szerinti egyéb jövedelem jogcímen keletkezik adóköteles jövedelem (figyelemmel arra, hogy a tartammódosítás időpontjában a Szerződő kifizető és a Biztosított magánszemély között jogviszony már nem áll fenn).

Az egyéb jövedelem az adóalap-növelő összeggel együtt az összevont adóalap részét képezi [Szja törvény 29. §]. Tekintettel arra, hogy e bevétel kifizetőtől (Szerződő kifizető) származik, az adóelőleget a kifizető köteles megállapítani (adóelőleg-megállapításra kötelezett kifizető) [Szja törvény 46. § (3) bekezdés].

Az adóelőleg-megállapításra kötelezett kifizető az általa kifizetett (juttatott) bevételt terhelő adóelőleget akkor is megállapítja, ha annak a bevételből történő levonására bármely okból nincs lehetőség [Szja törvény 46. § (6) bekezdés a) pont]. Figyelembe véve, hogy a kifizető által a tartammódosítás révén – nem pénzbeli formában – juttatott jövedelemből adóelőleg levonására nincs mód, az adóköteles bevételről kiállított igazoláson a kifizető feltünteti a le nem vont adóelőleg összegét is, és felhívja a magánszemély figyelmét arra, hogy az adóelőleg le nem vont részét a magánszemély köteles megfizetni. A kifizető az adóelőleg le nem vont részéről az Art. rendelkezései szerint adatot szolgáltat az állami adóhatóság részére [Szja törvény 46. § (7) bekezdés]. Az adóelőleg-fizetésre kötelezett magánszemély a bevételt terhelő adóelőleget a negyedévet követő hónap 12. napjáig köteles megfizetni [Szja törvény 46. § (9) bekezdés]. A magánszemély az adóhatósági közreműködés nélkül elkészített bevallásában negyedéves bontásban – a negyedév utolsó hónapjának kötelezettségeként – vallja be azt az adóelőleget, amelynek megfizetésére az előzőek szerint a negyedévben maga köteles [Szja törvény 46. § (9) bekezdés].

Az Szja törvény hivatkozott rendelkezései alapján a tartammódosítás időpontjában keletkező egyéb jövedelem utáni adóelőleg megállapítására az eredeti Szerződő kifizető kötelezett. Az egyéb jövedelmet terhelő adóelőleget a Biztosított magánszemélynek kell megfizetnie, a negyedévet követő hónap 12. napjáig.

Az Eho törvény 2. §-a alapján *százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség terheli az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) szerinti munkáltatót, kifizetőt (a továbbiakban együtt: kifizető) a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) szerinti belföldi magánszemélynek juttatott, a 3. § (1) bekezdésében, a belföldi magánszemélyt az általa megszerzett, a 3. § (3) bekezdésében meghatározott jövedelem után. A kifizető – kifizető hiányában, vagy, ha a kifizető az adóelőleg alapját képező jövedelem után adót (adóelőleget) nem köteles megállapítani, a jövedelmet szerző magánszemély – 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet az adóévben kifizetett, juttatott, az Szja törvény szerinti összevont adóalapba tartozó jövedelemnél az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem után [Eho törvény 3. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont].*

Az Eho törvény idézett rendelkezései alapján a kifizetői tartammódosítás időpontjában keletkező egyéb jövedelem után a Szerződő kifizetőt – 2010-ben és 2011-ben is – százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség terheli.

I. 3. A határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítás Kedvezményezettje a Szerződő kifizető, vagy a Szerződő kifizetőtől eltérő más, nem természetes személy (gazdálkodó)

Amennyiben a típus szerződés alá tartozó, határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítás szerződésében – a Biztosított személy hozzájárulásával – a kifizetőnek minősülő Szerződőt (díjfizetőt), vagy a Szerződő kifizetőtől eltérő más, nem természetes személyt (gazdálkodót) jelölik meg kedvezményezettként, a Biztosított magánszemély a díjfizetés időpontjában nem szerez jövedelmet.

II. A biztosítási díj számviteli elszámolása (a feltételes adómegállapítási kérelem II. pontjában feltett kérdések)

A számviteli elszámolás tekintetében a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számviteli törvény) 16. §-ának (3) bekezdésében meghatározott tartalom elsődlegessége a formával szemben alapvetet is érvényesíteni kell, mely szerint a beszámolóban és az azt alátámasztó könyvvezetés során a gazdasági eseményeket, ügyleteket a tényleges gazdasági tartalmuknak megfelelően kell bemutatni, illetve annak megfelelően kell elszámolni.

A számviteli elszámolásnál ebből következően el kell bírálni, hogy a szerződő (vállalkozás) által kifizetett biztosítási díj azonnali és végleges vagyonszertést jelent-e, vagy az számára olyan jogokat keletkeztet, amelyek révén a vagyonszertés a biztosítási díj kifizetésével még nem – esetleg csak egy későbbi cselekmény alapján – következik be. Költségként azt a biztosítási díjat lehet elszámolni, amely a szerződőnél a díjfizetéskor végleges vagyonszertésnek minősül.

Amennyiben a vállalkozás olyan életbiztosítást köt, melyben szerződő fél a vállalkozás, a biztosított a vállalkozás munkavállalója (személyesen közreműködő tagja), a kedvezményezett pedig természetes személy, úgy – feltételezve, hogy a biztosítottnak a Polgári Törvénykönyv által adott, biztosítási jogviszonyból fakadó jogai a szerződés futamideje alatt fennállnak (a Biztosított a közös kedvezményezett-jelölésről, valamint a kifizetői visszavásárláshoz a biztosított hozzájárulásáról előre nem mond le) – a vállalkozás által fizetett rendszeres és eseti biztosítási díjat, mint személyi jellegű egyéb kifizetés, költségként kell elszámolni [Számviteli törvény 3. §-a (7) bekezdésének 3. pontja]. A biztosítási díj abban az esetben is elszámolható költségként, ha a biztosítási szerződésben nem jelölnek kedvezményezettet, mert ebben az esetben – a Polgári Törvénykönyv alapján – a biztosított örökösét kell kedvezményezettnek tekinteni.

A számviteli elszámolás megítélésénél – a kérelemben leírt feltételek mellett – fontos körülmény, hogy ha a szerződő (vállalkozás) a biztosítási időtartam alatt a

díjtartalék terhére pénzt vonhat ki úgy, hogy a biztosítási szerződés nem szűnik meg és a pénzkivonást a biztosított jogszerűen nem akadályozhatja meg (mert a szerződés aláírásakor a biztosított eleve lemondott arról a jogáról, hogy a szerződés megszűnése előtt, a biztosító felé tett egyoldalú nyilatkozattal a szerződő helyébe lépjen), akkor a szerződő által befizetett ezen biztosítási díj díjtartalékba kerülő részét nem lehet költségként elszámolni (az nem minősül végleges vagyonszűnésnek), és azt mindaddig követelésként kell kimutatni, amíg a biztosítási szerződés a szerződő számára meg nem szűnik, vagy nem következnek be olyan változások a biztosítási jogviszonyban, amelyek következtében a megfizetett biztosítási díjak végleges vagyonszűnést eredményeznek [Számviteli törvény 29. § (1) bekezdés]. Ugyanígy, a fizetett biztosítási díjat nem lehet költségként elszámolni, ha például a biztosított személy előre lemond a szerződővel való együttes kedvezményezett-jelölés jogáról. Ezekben az esetekben, mindaddig, amíg a biztosítási szerződés a szerződő (vállalkozás) számára meg nem szűnik, vagy nem következnek be olyan változások a biztosítási jogviszonyban, amelyek következtében a megfizetett biztosítási díjak végleges vagyonszűnést eredményeznek, a befizetett biztosítási díj díjtartalékba kerülő részét a szerződőnél biztosítóval szembeni követelésként indokolt kimutatni. Azzal, hogy a szerződőnek a biztosított személy hozzájárulása nélküli visszavásárlási, részvisszavásárlási joga van, illetve azzal, hogy a kedvezményezett személyét önállóan módosíthatja – a Számviteli törvény 16. §-a (3) bekezdésének előírását is figyelembe véve –, a szerződőt a biztosítói kifizetések jogosultjának lehet tekinteni (akkor is, ha a biztosítási jogviszonyban kedvezményezettként a dolgozó van megjelölve), ezért ilyen esetekben a biztosítási díjat a kifizetéskor költségként nem lehet elszámolni.

Amennyiben a biztosítási szerződésben kedvezményezettként a szerződőt nevesítik, akkor a befizetett biztosítási díj díjtartalékba kerülő részét szintén követelésként kell kimutatni.

Ha a biztosítási szerződés szerint a kedvezményezett a szerződőtől (vállalkozástól, társas vállalkozástól) eltérő más, nem természetes személy (másik gazdálkodó), akkor a biztosítási díj díjtartalékba kerülő részét rendkívüli ráfordításként (végleges pénzeszköz-átadásként) kell elszámolni.

A szerződőnél (vállalkozásnál, társas vállalkozásnál) a befizetett életbiztosítási díj azon részét, amely az életbiztosítási kockázatot, továbbá az adminisztrációs díjrészt és az allokációs költségeket fedezi, az előbbi esetek mindegyikében személyi jellegű egyéb kifizetésként (költségként) kell elszámolni.

Amennyiben a szerződő mérlegfordulónapja nem esik egybe a biztosítási időszak végével – mert a biztosítási időszak a következő üzleti évre áthúzódik – és a biztosítási díj a tárgyévben felmerült, akkor a tárgyévben felmerült biztosítási díj

következő üzleti évet terhelő arányos részét időbelileg el kell határolni [Számviteli törvény 32. §-ának (1) bekezdése]. Adott üzleti évben költségként elszámolt eseti biztosítási díj időbeli elhatárolása – tekintettel arra, hogy annak futamideje nem meghatározható – nem lehetséges. Ez utóbbi szabály értelemszerűen érvényes az egyszeri díjas szerződésre befizetett, a biztosítási jogviszony létrejöttkor esedékes egyszeri díjra is.

III. Társaságiadó-kötelezettség; az Életbiztosítás díjának költségként történő elszámolhatósága az Szja törvény szerint adózó egyéni vállalkozó esetében (a feltételes adómegállapítási kérelem III. pontjában feltett kérdések)

III. 1. Társaságiadó-kötelezettség

A Tao törvény 3. számú melléklete B) Fejezetének 8. pontja értelmében a vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költségnek minősül a biztosítás díja, ha a *biztosított az adózóval munkaviszonyban vagy önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, az adózó vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy az adózónál jogszabályban meghatározott tanuló szerződés alapján gyakorlati képzésben résztvevő szakképző iskolai tanuló.* A Tao törvény előbb hivatkozott rendelkezésének, továbbá a Tao törvény 8. §-a (1) bekezdése d) pontjának figyelembevételével a Tao törvény 3. számú melléklete B) Fejezetének 8. pontjában nevesített személyi kör esetében a biztosítási díj (egyszeri, eseti, folyamatos) miatt elszámolt költség – adózás előtti eredményt, így adóalapot csökkentő – elismert költségnek minősül. Azon biztosítási díj, melyet az említett személyi körbe nem tartozó magánszemély (pl. személyesen közre nem működő tag) után fizet a kifizető (társas vállalkozás), nem a vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költség, ezért ezen biztosítási díj összegével meg kell növelni a társaságiadó-alapot.

III. 2. A típus szerződés alá tartozó, határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítás egyéni vállalkozó által fizetett díjának költségként történő elszámolhatósága

III. 2. 1. Az egyéni vállalkozó által alkalmazottja javára kötött Életbiztosítás

Az Szja törvény vállalkozói költségek elszámolásáról szóló 11. számú melléklete I. Fejezetének (Jellemzően előforduló költségek) 5. pontja alapján az egyéni vállalkozó költségként számolhatja el az olyan biztosítás díját, amelynek biztosítottja az alkalmazott, feltéve, hogy a biztosítás kedvezményezettje a biztosított magánszemély érdekkörébe tartozó más magánszemély vagy a biztosított örököse (vagyis az egyéni vállalkozó nem az egyéni vállalkozását jelöli meg kedvezményezettként). Ha tehát az egyéni vállalkozó az alkalmazottja javára köti meg a típus szerződés alá tartozó, határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítást (Szerződő fél az egyéni vállalkozó, Biztosított az alkalmazott) és

Kedvezményezettként nem az egyéni vállalkozást (és nem az egyéni vállalkozót) jelölik meg, úgy az egyéni vállalkozó költségként számolhatja el az Életbiztosítás általa megfizetett díját.

III. 2. 2. Az egyéni vállalkozó által saját magára kötött Életbiztosítás

Az Szja törvény 11. számú melléklete I. Fejezetének 9. pontja alapján az egyéni vállalkozó költségként számolhatja el a bevétel, illetve az ehhez szükséges feltételek biztosítása érdekében kifizetett kockázati életbiztosítás díját, feltéve, hogy az egyéni vállalkozó e címen nem vett igénybe adókedvezményt. Rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve (rendeltetésszerű a joggyakorlás, ha az egyéni vállalkozó üzleti tevékenysége indokolja a kockázati életbiztosítás megkötését, továbbá a biztosítás díja nem aránytalanul magas, vagyis annak célja a kockázatméréséklés és nem kizárólag az adóalap csökkentése) az egyéni vállalkozó költségként számolhatja el a saját magára kötött, típus szerződés alá tartozó, határozott idejűvé át nem alakított Életbiztosítás (mint kockázati életbiztosítás) díját.

IV. A Biztosított (pl. munkavállaló, társas vállalkozás tagja) az eredeti Szerződő kifizető (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó) helyébe lép (szerződőváltás); az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély alakítja át határozott tartamúvá az Életbiztosítást (a feltételes adómegállapítási kérelem I. pontjában feltett kérdések)

A típus szerződés alá tartozó Életbiztosítás Szerződője az Art. szerint kifizetőnek minősülő személy (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó). A Biztosított a Tao törvény 3. számú melléklete B) Fejezetének 8. pontjában meghatározott személyi körbe tartozó magánszemély. A Kedvezményezett a Biztosított személytől eltérő magánszemély (ide nem értve a kifizetői helyzetben lévő egyéni vállalkozót). Egy későbbi időpontban a Biztosított (pl. munkavállaló, társas vállalkozás tagja) az eredeti Szerződő (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó) helyébe lép, majd a szerződőváltást követően a Biztosított magánszemély határozott tartamúvá alakítja az Életbiztosítást.

IV. 1. Szerződőváltás

Előfordulhat, hogy az eredeti Szerződő – bármely oknál fogva – kilép vagy kilépne a biztosítási jogviszonyból. Ebben az esetben a Biztosítottnak joga van a szerződésbe – a biztosítóhoz tett egyoldalú nyilatkozattal – az eredeti Szerződő helyébe szerződőként belépni, de erre lehetőség van erre irányuló közös akarat mellett is. A szerződőváltásnak – rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – nincs semmilyen adójogi következménye. A szerződőváltást követően a biztosítási díjat a Szerződővé váló (Biztosított) magánszemély köteles fizetni.

Előbbi megállapítás érvényes arra az esetre is, ha az Életbiztosítás díja a díjfizetés időpontjában a Biztosított magánszemély adómentes jövedelmének minősült (adómentes a biztosítási díj formájában megszerzett jövedelem mindaddig, amíg az eredeti Szerződő kifizető nem módosítja határozott tartamúra a szerződést), továbbá abban az esetben is, ha az Életbiztosítás kifizető Szerződő által fizetett díja a Biztosított magánszemélynél adóköteles (ez az eset fordul elő akkor, ha a kifizető Szerződő a szerződést határozott tartamúra módosítja).

IV. 2. Az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély határozott tartamúvá alakítja az Életbiztosítást

Az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély általi tartammódosításnak – rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – nincs adójogi következménye.

V. Biztosítói kifizetések (a feltételes adómegállapítási kérelem IV. pontjában feltett kérdések)

V. 1. Haláleseti szolgáltatás

A típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás Szerződője (és egyben díjfizetője) az Art. szerint kifizetőnek minősülő személy (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó). A Biztosított a Tao törvény 3. számú melléklete B) Fejezetének 8. pontjában meghatározott személyi körbe tartozó magánszemély. A Kedvezményezett a Biztosított személytől eltérő magánszemély (ide nem értve a kifizetői helyzetben lévő egyéni vállalkozót), vagy maga a Szerződő kifizető. A Biztosított halála esetén a Biztosító a Kedvezményezett részére kifizetést teljesít.

V. 1. 1. Magánszemély haláleseti kedvezményezett részére történő kifizetés

Az Szja törvény 1. számú mellékletének 6.6. alpontja alapján *adómentes a 6.8. alpontban meghatározott biztosító*

a) szolgáltatása (kivéve a jövedelmet helyettesítő felelősségbiztosítás alapján fizetett jövedelmet-pótló kártérítést, kivéve továbbá az élet- és nyugdíjbiztosítási szerződés alapján nyújtott, a b)-c) pontban nem említett szolgáltatást, valamint az olyan biztosítási szerződés alapján nyújtott szolgáltatást, amelynek díját vagy díjának egy részét magánszemély költségként elszámolta),

b) haláleseti, baleseti, betegségbiztosítási szolgáltatása,

c) nyugdíjbiztosítási szerződés alapján a szerződéskötés harmadik fordulónapját követően nyújtott nyugdíj-szolgáltatása,

címén megillető bevétel.

Az Szja törvény 3. §-ának 64. pontja szerint „biztosító szolgáltatása” alatt a biztosítási esemény bekövetkezése miatt a biztosítót a biztosítási szerződés

alapján terhelő kötelezettség keretében a biztosító által juttatott vagyoni értéket kell érteni.

A Biztosító által a természetes személy haláleseti kedvezményezett részére teljesített kifizetés az Szja törvény 1. számú melléklete 6.6. alpontjának *b)* pontja alapján adómentes.

V. 1. 2. A Kedvezményezettként megjelölt eredeti Szerződő kifizető részére teljesített kifizetés

V. 1. 2. 1. A Kedvezményezett vállalkozás, társas vállalkozás

Amennyiben a Szerződő kifizető (vállalkozás, társas vállalkozás) a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás esetében saját magát jelöli meg Kedvezményezettként (a haláleseti Kedvezményezett a kifizető), úgy az Életbiztosítás kifizető által fizetett díját a Szerződő kifizető követelésként köteles kimutatni. A Biztosított magánszemély halála esetén a kifizető (vállalkozás, társas vállalkozás) a haláleseti szolgáltatás összegét a kifizetés alapjául szolgáló életbiztosítási szerződés követelésként kimutatott biztosítási díjának összegével szemben köteles elszámolni. A befizetett biztosítási díj követelésként kimutatott összegét meghaladóan befolyt összeget pénzügyi műveletek egyéb bevételeként kell kimutatni, ha a befolyt összeg alacsonyabb, mint a kimutatott követelés összege, akkor a követelés fennmaradó részét a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben kell a könyvekből kivezetni.

V. 1. 2. 2. A Kedvezményezett az Szja törvény szerint adózó egyéni vállalkozó

Ha az „egyéni vállalkozó” olyan Életbiztosítást köt az alkalmazottaira, melyben saját magát jelöli meg Kedvezményezettként (ebből következően a biztosítás díját nem számolja – nem számolhatja – el költségként), úgy ebben az esetben az egyéni vállalkozási tevékenységen kívül eső pénzkiadásról beszélhetünk, és a Szerződőt egyszerű magánszemélynek kell tekinteni. A Biztosított személy halála esetén az „egyéni vállalkozó” (magánszemély) részére teljesített haláleseti szolgáltatás az Szja törvény 1. számú melléklete 6.6. alpontjának *b)* pontja alapján adómentes.

V. 2. A magánszemély részére maradékjog alapján teljesített kifizetés; a Biztosító által a Kedvezményezett magánszemély részére nyújtott lejáratú szolgáltatás

A típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás Szerződője az Art. szerint kifizetőnek minősülő személy (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó). A Biztosított a Tao törvény 3. számú melléklete *B)* Fejezetének 8. pontjában meghatározott személyi körbe tartozó magánszemély. A Kedvezményezett a

Biztosított személytől eltérő magánszemély (ide nem értve a kifizetői helyzetben lévő egyéni vállalkozót). Egy későbbi időpontban a Biztosított (pl. munkavállaló, társas vállalkozás tagja) az eredeti Szerződő (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó) helyébe lép, majd a szerződőváltást követően biztosítói kifizetés történik.

Az Szja törvény 65. § (1) bekezdése *d)* pontjának 2010-ben hatályos szabálya alapján kamatjövedelemnek minősül a magánszemély

da) biztosítási szerződéshez fűződő maradékjogból,

db) életbiztosítási szerződés alapján, nyugdíjbiztosítási szerződés alapján a biztosító szolgáltatása címén

megszerzett – egyébként nem adómentes – bevételének az a része, amely meghaladja

1. a magánszemély vagy javára más magánszemély által fizetett díj(ak) – kivéve, ha azt a magánszemély, vagy a más magánszemély költségként elszámolta –,

2. az adóköteles (adózott) biztosítási díj(ak)

összegéből a kivont díjtartaléknak a kivonás előtti díjtartalékhoz viszonyított arányos részét azzal, hogy *nem alkalmazható e rendelkezés* azon bevételre, amelyre jogosító biztosítási szerződés díját vagy díjának egy részét a magánszemély költségként elszámolta, valamint *azon bevételre, amelyre jogosító életbiztosítási szerződés más – nem magánszemély – által fizetett díja vagy díjának egy része adómentesnek minősült, és a magánszemély – a szerződés átalakításával lehetővé vált díjtartalék-kivonásig – a díj, mint egyéb jövedelem után az adót nem fizette meg*, továbbá azzal, hogy a díjtartalék ismétlődő kivonása esetén nem vehető figyelembe az arányosított díjrésznek az a része, amely a korábban már arányosított díjrészekkel együtt a befizetett díj(ak) együttes összegét meghaladja (figyelembe vehető rész hiányában a viszonyítási alap nulla).

A 65. § (1) bekezdésének – 2011. január 1-jétől hatályos – *d)* pontja értelmében kamatjövedelemnek minősül a magánszemély:

da) biztosítási szerződéshez fűződő maradékjogból,

db) életbiztosítási szerződés alapján, nyugdíjbiztosítási szerződés alapján a biztosító szolgáltatása címén

megszerzett – egyébként nem adómentes – bevételének az a része, amely meghaladja

1. a magánszemély vagy javára más magánszemély által fizetett díj(ak) - kivéve, ha azt a magánszemély, vagy a más magánszemély költségként elszámolta -,

2. az adóköteles (adózott) biztosítási díj(ak)

összegéből a kivont díjtartaléknak (ideértve e törvény alkalmazásában a befektetési egységekhez kötött életbiztosítások biztosítástechnikai tartalékát is) a kivonás előtti díjtartalékhoz viszonyított arányos részét azzal, hogy nem alkalmazható e rendelkezés azon bevételre, amelyre jogosító biztosítási szerződés díját vagy díjának egy részét a magánszemély költségként elszámolta, valamint azon bevételre, amelyre jogosító életbiztosítási szerződés más – nem magánszemély – által fizetett díja vagy díjának egy része adómentesnek minősült, és a magánszemély – a szerződés átalakításával lehetővé vált díjtartalék-kivonásig – a díj, mint egyéb jövedelem után az adót nem fizette meg, továbbá azzal, hogy a díjtartalék ismétlődő kivonása esetén az ismételt arányosítást a befizetett díjaknak a korábbi díjtartalék-kivonásoknál már figyelembe vett, arányosított díjakkal csökkentett részére kell elvégezni.

Az Szja törvény 1. számú mellékletének 2010-ben hatályos 6.6. alpontja értelmében (amely pontban foglalt rendelkezés 2011-ben nem változott) *adómentes* az 1. számú melléklet 6.8. alpontjában meghatározott *biztosító*

a) szolgáltatása (kivéve a jövedelmet helyettesítő felelősségbiztosítás alapján fizetett jövedelmet-pótló kártérítést, *kivéve továbbá az élet- és nyugdíjbiztosítási szerződés alapján nyújtott, a b)-c) pontban nem említett szolgáltatást*, valamint az olyan biztosítási szerződés alapján nyújtott szolgáltatást, amelynek díját vagy díjának egy részét magánszemély költségként elszámolta),

b) haláleseti, baleseti, betegségbiztosítási szolgáltatása,

c) nyugdíjbiztosítási szerződés alapján a szerződéskötés harmadik fordulónapját követően nyújtott nyugdíj-szolgáltatása,

címén megillető bevétel.

Az Szja törvény 65. §-a (3) bekezdésének – 2010-ben hatályos – *ac)* és *ad)* alpontja szerint nem kell figyelembe venni jövedelemként

ac) az olyan, egyébként a 65. § (1) bekezdés *d)* pontja szerint kamatjövedelemnek minősülő bevételrész 50 százalékát, amelynek megszerzése a biztosítási szerződés megkötésének ötödik – ha a szerződés a megszerzéskor nem szűnik meg, a negyedik – fordulónapját követően történt;

ad) az olyan, egyébként a 65. § (1) bekezdés *d)* pontja szerint kamatjövedelemnek minősülő bevételrész 100 százalékát, amelynek megszerzése a biztosítási szerződés megkötésének tizedik – ha a szerződés a megszerzéskor nem szűnik meg, a hatodik – fordulónapját követően történt

azzal, hogy a biztosítási szerződés megszűnését nem eredményező esetben akkor alkalmazható az *ac)* pont rendelkezése, ha a díjtartalék-kivonás a kivonást

megelőző négy évnél régebben felhalmozott, továbbá az *ad*) pont rendelkezése, ha a díjtartalék-kivonás a kivonást megelőző hat évnél régebben felhalmozott díjtartalék terhére történt.

2011. január 1-jétől a 65. § (3) bekezdése a következőképpen módosult (nem kell jövedelemként figyelembe venni):

ac) az olyan, egyébként az (1) bekezdés *d*) pontja szerint kamatjövedelemnek minősülő bevételrész 50 százalékát, amelynek megszerzése a biztosítási szerződés megkötésének ötödik – ha a szerződés a megszerzéskor nem szűnik meg, a negyedik – fordulónapját követően történt;

ad) az olyan, egyébként az (1) bekezdés *d*) pontja szerint kamatjövedelemnek minősülő bevételrész 100 százalékát, amelynek megszerzése a biztosítási szerződés megkötésének tizedik – ha a szerződés a megszerzéskor nem szűnik meg, a hatodik – fordulónapját követően történt

azzal, hogy a biztosítási szerződés megszűnését nem eredményező esetben akkor alkalmazható az *ac*) pont rendelkezése, ha a díjtartalék-kivonás a kivonást megelőző négy évnél régebben fizetett díj és az arra arányosan számított hozam terhére, továbbá az *ad*) pont rendelkezése, ha a díjtartalék-kivonás a kivonást megelőző hat évnél régebben fizetett díj és az arra arányosan számított hozam terhére történt.

V. 2. 1. Maradékjog alapján teljesített kifizetés

V. 2. 1. 1. Az Életbiztosítást a szerződőváltás időpontjáig az eredeti Szerződő kifizető nem alakította át határozott tartamúvá, továbbá a szerződőváltást követően a visszavásárlás időpontjáig a magánszemély sem fizetett adót az eredeti Szerződő kifizető által fizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – díjak után

V. 2. 1. 1. 1. Személyi jövedelemadó-kötelezettség

Ha a Biztosított magánszemély (pl. munkavállaló, társas vállalkozás tagja) utóbb – a Szerződő vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó helyébe lépve már Szerződőként – a biztosítási szerződést megszünteti (visszavásárolja), a Biztosított magánszemélynek – mindvégig feltételezve a rendeltetésszerű joggyakorlást – 2010-ben és 2011-ben is egyéb jövedelem jogcímen keletkezik adófizetési kötelezettsége az Szja törvény 28. §-ának (1) bekezdése alapján, feltéve, hogy az Életbiztosítást a szerződőváltás időpontjáig az eredeti Szerződő kifizető nem alakította át határozott tartamúvá, továbbá a szerződőváltást követően, de legkésőbb a visszavásárlás időpontjáig a magánszemély sem fizetett adót az eredeti Szerződő kifizető által fizetett díjak után [Szja törvény 65. § (1) bekezdés *d*) pont és 28. § (1) bekezdés].

Az egyéb jövedelem kiszámításakor a vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó (mint az adózás rendjéről szóló törvény szerinti kifizető) által befizetett adómentes díjak összegével nem csökkenthető a Biztosítótól kapott bevétel, a bevételből ugyanakkor levonhatók az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépett Biztosított magánszemély által a szerződőváltást követően (már Szerződőként) megfizetett biztosítási díjak.

Az egyéb bevételből megállapított jövedelem az adóalap-növelő összeggel együtt az összevont adóalap részét képezi [Szja törvény 29. §]. A Biztosítónak az adóelőleg megállapítása során az Szja törvény 46-49. §-ai szerint kell eljárnia.

Az előbb ismertetett szabályokat értelemszerűen alkalmazni kell a részvisszavásárlásra is.

Az egyéb jövedelemnek értelemszerűen nem képezik részét azok a biztosítói költségek, amelyeket a biztosító a biztosítási szerződés feltételei szerint levon a kifizethető összegből.

V. 2. 1. 1. 2. Az Életbiztosítás magánszemély által – az V. 2. 1. 1. 1. pont szerint – történő visszavásárlásakor a Biztosítót terhelő egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség

Visszavásárlás esetén a Biztosító teljesít kifizetést a magánszemély részére. Figyelembe véve, hogy a Biztosító és a visszavásárló magánszemély között nem áll fenn a Tbj. szerinti biztosítási jogviszony (továbbá az egyéb jövedelem nem képezi részét a járulékalapnak), ezért a maradékjog alapján történő biztosítói kifizetéskor járulékfizetési kötelezettség nem merül fel.

Az Eho törvény 2010-ben hatályos 2. §-a alapján *százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség terheli az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) szerinti munkáltatót, kifizetőt (a továbbiakban együtt: kifizető) a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) szerinti belföldi magánszemélynek juttatott, a 3. § (1) bekezdésében, a belföldi magánszemélyt az általa megszerzett, a 3. § (3) bekezdésében meghatározott jövedelem után. A 2010. évi Eho törvény 3. § (1) bekezdése a) pontjának aa) alpontja értelmében a kifizető – kifizető hiányában, vagy ha a kifizető az adóelőleg alapját képező jövedelem után adót (adóelőleget) nem köteles megállapítani, a jövedelmet szerző magánszemély – 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet az adóévben kifizetett, juttatott, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerinti összevont adóalapba tartozó jövedelemnél az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem után.*

Az Eho törvény 2011. január 1-jétől hatályos 2. §-a szerint *százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség terheli az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) szerinti munkáltatót, kifizetőt (a továbbiakban együtt: kifizető) a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) szerinti belföldi magánszemélynek juttatott, a 3. § (1) bekezdésében, a belföldi magánszemélyt az általa megszerzett, a 3. § (3) bekezdésében meghatározott jövedelem után. Az Eho törvény 3. § (1) bekezdés a) pontjának – 2011. január 1-jétől hatályos – aa) alpontja értelmében a kifizető – kifizető hiányában, vagy ha a kifizető az adóelőleg alapját képező jövedelem után adót (adóelőleget) nem köteles megállapítani, a jövedelmet szerző magánszemély – 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet az adóévben kifizetett, juttatott, az Szja törvény szerinti összevont adóalapba tartozó jövedelemnél az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem után.*

Az Eho törvény idézett rendelkezései alapján a Biztosító az egyéb jövedelemnek minősülő jövedelem kifizetésekor (2010-ben és 2011-ben is) – a magánszemély által megszerzett egyéb jövedelem után – százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetésére kötelezett.

V. 2. 1. 2. A szerződőváltást megelőzően az eredeti Szerződő kifizető az Életbiztosítást határozott tartamúvá alakította, vagy, ha a szerződőváltásig az Életbiztosítás határozott tartamúvá alakítása nem történt meg, a szerződőváltást követően a visszavásárlás időpontjáig az eredeti Szerződő helyébe lépő Biztosított magánszemély az eredeti Szerződő által fizetett díjak után adót fizetett

V. 2. 1. 2. 1. Személyi jövedelemadó-kötelezettség

Amennyiben az eredeti Szerződő kifizető (vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó) a szerződőváltást megelőzően az Életbiztosítást határozott tartamúvá alakítja át (és az elérési kedvezményezett a Biztosított vagy más magánszemély), majd a szerződőváltást követően a Biztosított magánszemély utóbb (Szerződőként) a biztosítási szerződést megszünteti (visszavásárolja), a Biztosított magánszemélynek – mindvégig feltételezve a rendeltetésszerű joggyakorlást – 2010-ben és 2011-ben is kamatjövedelem címén keletkezik adófizetési kötelezettsége az Szja törvény 65. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján, tekintettel arra, hogy az Életbiztosítás más személy által fizetett díja nem adómentes (sem a tartammódosításig megfizetett díjak, sem a tartammódosítás követően a szerződőváltásig fizetett díjak). A 65. § (1) bekezdés d) pontja szerint a maradékjogból származó bevétel azon része minősül kamatjövedelemnek, amely meghaladja a magánszemély vagy javára más magánszemély által fizetett

biztosítási díjak (kivéve, ha azt a magánszemély, vagy a más magánszemély költségként elszámolta), továbbá az adóköteles biztosítási díjak együttes összegét.

Ha a szerződőváltásig az Életbiztosítás – eredeti Szerződő kifizető általi – határozott tartamúvá alakítása nem történt meg, de a szerződőváltást követően a visszavásárlás időpontjáig az eredeti Szerződő helyébe lépő Biztosított magánszemély az eredeti Szerződő által a szerződőváltásig fizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – biztosítási díjak (mint egyéb jövedelem) teljes összege után az adót (személyi jövedelemadót és százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást) megfizeti (és erről a tényről a visszavásárlási szándékának bejelentésével egyidejűleg írásban tett teljes bizonyító erejű nyilatkozatában a Biztosítót tájékoztatja), a visszavásárlási összegre az Szja törvény 65. §-a (1) bekezdésének *d)* pontjában foglalt rendelkezés alkalmazható (2010-ben és 2011-ben is). A kamatjövedelem számítása során a bevételből levonhatók a magánszemély vagy javára más magánszemély által fizetett biztosítási díjak (kivéve, ha azt a magánszemély, vagy a más magánszemély költségként elszámolta), továbbá az adózott biztosítási díjak (azon biztosítási díjak, amelyek után egyéb jövedelemként a magánszemély adót fizetett).

A kamatjövedelem előzőek szerinti kiszámítása során figyelemmel kell lenni az Szja törvény 65. §-a (3) bekezdésében foglalt rendelkezésekre is.

Az előbb ismertetett szabályokat értelemszerűen alkalmazni kell a részvisszavásárlásra is.

V. 2. 1. 2. 2. Egyéb közteherfizetési kötelezettség a kamatjövedelem után

Az V. 2. 1. 2. 1. pont szerinti kamatjövedelmet a személyi jövedelemadón kívül egyéb közteherfizetési kötelezettség nem terheli (sem 2010-ben, sem 2011-ben).

V. 2. 2. A Biztosító által a Kedvezményezett magánszemély részére nyújtott lejáratú szolgáltatás

V. 2. 2. 1. Az Életbiztosítást a szerződőváltás időpontjáig az eredeti Szerződő kifizető (vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó) határozott tartamúvá alakította át

Amennyiben az eredeti Szerződő kifizető (vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó) a szerződőváltást megelőzően az Életbiztosítást határozott tartamúvá alakítja át (és az elérési kedvezményezett a Biztosított vagy más magánszemély), úgy a szerződőváltást követően a Biztosító által teljesített lejáratú szolgáltatás esetén a Kedvezményezett magánszemélynek – mindvégig feltételezve a rendeltetésszerű joggyakorlást – kamatjövedelem címén keletkezik adófizetési kötelezettsége (2010-ben és 2011-ben is) az Szja törvény 65. §-a (1)

bekezdésének *d)* pontja alapján, tekintettel arra, hogy az Életbiztosítás más személy által fizetett díja nem adómentes (sem a tartammódosításig megfizetett díjak, sem a tartammódosítást követően a szerződőváltásig fizetett díjak). A 65. § (1) bekezdés *d)* pontja szerint a lejáratil szolgáltatásból származó bevétel azon része minősül kamatjövedelemnek, amely meghaladja a magánszemély vagy javára más magánszemély által fizetett biztosítási díjak (kivéve, ha azt a magánszemély, vagy a más magánszemély költségként elszámolta), továbbá az adóköteles biztosítási díjak együttes összegét.

V. 2. 2. 2. Az Életbiztosítást az eredeti Szerződő helyébe lépő Biztosított magánszemély alakítja határozott tartamúvá, aki (Szerződőként) a tartammódosítás időpontjától a lejáratig terjedő időpontig az eredeti Szerződő kifizető által fizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – díjak után adót fizet

Ha az Életbiztosítást a szerződőváltást követően az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély alakítja át határozott tartamúvá, és a magánszemély a tartammódosítás időpontjától a lejáratig terjedő időpontig az eredeti Szerződő kifizető által a szerződőváltásig fizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – biztosítási díjak (mint egyéb jövedelem) teljes összege után az adót (személyi jövedelemadót és százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást) megfizeti (és erről a tényről a lejáratil szolgáltatás igénylésének bejelentésével egyidejűleg írásban tett teljes bizonyító erejű nyilatkozatában a Biztosított tájékoztatja), a Biztosító által a Kedvezményezett részére nyújtott lejáratil szolgáltatásra az Szja törvény 65. §-a (1) bekezdésének *d)* pontjában foglalt rendelkezés alkalmazható (2010-ben és 2011-ben is). A kamatjövedelem számítása során a bevételből levonhatók a magánszemély vagy javára más magánszemély által fizetett biztosítási díjak (kivéve, ha azt a magánszemély, vagy a más magánszemély költségként elszámolta), továbbá az adózott biztosítási díjak (azon biztosítási díjak, amelyek után egyéb jövedelemként a magánszemély adót fizetett).

Mind az V. 2. 2. 1., mind az V. 2. 2. 2. pont szerinti esetben alkalmazni kell az Szja törvény 65. §-a (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket.

V. 2. 2. 3. Egyéb közteherfizetési kötelezettség az V. 2. 2. 1. és az V. 2. 2. 2. pont szerinti szerinti kamatjövedelmek után

Az V. 2. 2. 1. és az V. 2. 2. 2. pont szerinti kamatjövedelmet a személyi jövedelemadón kívül egyéb közteherfizetési kötelezettség nem terheli.

V. 2. 2. 4. Az Életbiztosítást az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély alakítja határozott tartamúvá, aki a tartammódosítás időpontjától a lejáratil szolgáltatás nyújtásának időpontjáig

az eredeti Szerződő kifizető által a szerződőváltásig megfizetett – a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősülő – biztosítási díjak után nem fizet adót

Ebben az esetben a Biztosító által a Kedvezményezett magánszemély részére nyújtott lejáratú szolgáltatás nem minősülhet kamatjövedelemnek, tekintettel arra, hogy az eredeti Szerződő kifizető által fizetett biztosítási díjak a díjfizetés időpontjában adómentesnek minősültek, és az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély a lejáratú szolgáltatás nyújtásáig ezen adómentes díjak (mint egyéb jövedelem) után az adót nem fizette meg.

A Biztosító által nyújtott lejáratú szolgáltatás ekkor az Szja törvény 28. §-ának (1) bekezdése szerint egyéb jövedelemként adóköteles (2010-ben és 2011-ben is). Az egyéb jövedelem számítása során a bevétel az eredeti Szerződő helyébe lépő biztosított magánszemély által a szerződőváltást követően megfizetett biztosítási díjakkal csökkenthető.

Az egyéb bevételből megállapított jövedelem az adóalap-növelő összeggel együtt az összevont adóalap részét képezi [Szja törvény 29. §]. A Biztosítónak az adóelőleg megállapítása során az Szja törvény 46-49. §-ai szerint kell eljárnia.

V. 2. 2. 5. Az V. 2. 2. 4. pont szerint nyújtott lejáratú szolgáltatás esetén a Biztosítót terhelő egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség

Az V. 2. 2. 4. pont szerint nyújtott lejáratú szolgáltatás esetén a Biztosító teljesít kifizetést a Kedvezményezett magánszemély részére. Figyelembe véve, hogy a Biztosító és a Kedvezményezett magánszemély között nem áll fenn a Tbj. szerinti biztosítási jogviszony (továbbá az egyéb jövedelem nem képezi részét a járulékalapnak), ezért a járulékfizetési kötelezettség nem merül fel.

Az Eho törvény 2. §-ában, továbbá a 3. § (1) bekezdés *a*) pont *aa*) alpontjában foglalt rendelkezések figyelembevételével a Biztosító az egyéb jövedelemnek minősülő kifizetés (lejáratú szolgáltatás) teljesítésekor százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetésére kötelezett (mind 2010-ben, mind 2011-ben).

V. 3. A típus szerződés alá tartozó Életbiztosítás eredeti Szerződő kifizető általi visszavásárlása

A típus szerződés alá tartozó Életbiztosítás Szerződője az Art. szerint kifizetőnek minősülő személy (vállalkozás, társas vállalkozás, egyéni vállalkozó). A Biztosított a Tao törvény 3. számú melléklete *B*) Fejezetének 8. pontjában meghatározott személyi körbe tartozó magánszemély. A Kedvezményezett Biztosított személytől eltérő magánszemély (ide nem értve a kifizetői helyzetben lévő egyéni vállalkozót), vagy maga a Szerződő kifizető. Az Életbiztosítás díját a vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó fizeti. Az Életbiztosítást egy

későbbi időpontban a vállalkozás/társas vállalkozás/egyéni vállalkozó (Szerződő) visszavásárolja.

V. 3. 1. A visszavásárlás számviteli elszámolása, ha a Szerződő vállalkozás, társas vállalkozás

Amennyiben a Szerződő (vállalkozás) a biztosítási díjat személyi jellegű egyéb kifizetésként (költséggént) elszámolhatja, és ezen szerződés alapján a vállalkozás egy későbbi időpontban – a Biztosított utóbb (nem előzetes hozzájárulásával) tanúsított, visszavásárlást nem korlátozó magatartása mellett (a visszavásárlás időpontjában tett biztosított hozzájáruló-nyilatkozattal) – visszavásárolja a díjtartalék egy részét vagy egészét, akkor – a biztosítási jogviszony fennállása alatt mindvégig rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – a vállalkozás részére a Biztosító által teljesített kifizetést a visszavásárlás üzleti évében pénzügyi műveletek egyéb bevételeként kell elszámolni [Számviteli törvény 84. § (3) bekezdés a) pont].

Az Életbiztosítás kifizető Szerződő általi visszavásárlásakor a magánszemély jövedelmet nem szerez, ebből következően a visszavásárlásakor személyi jövedelemadó-, járulékkötelezettség és más adókötelezettség nem merül fel.

A vállalkozás által pénzügyi műveletek egyéb bevételeként elszámolt biztosítói kifizetés – mint ahogyan a díjfizetés időpontjában költséggént elszámolt biztosítási díj is az volt – része az adózás előtti eredménynek és a társasági adó alapjának.

Ha a Szerződőnek a befizetett biztosítási díjat – mint nem végleges vagyonszerzést eredményező díjfizetést – követelésként kellett kimutatni, majd egy későbbi időpontban a biztosított hozzájárulásával visszavásárolja a tartalék egy részét vagy egészét, a visszakapott összeget követeléscsökkenésként kell elszámolnia, az azt meghaladó összeget pénzügyi műveletek egyéb bevételeként kell elszámolni (ha a visszakapott összeg kevesebb a követelés értékénél, a különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben kell kivezetni).

V. 3. 2. Az Életbiztosítás Szja törvény szerint adózó egyéni vállalkozó által történő visszavásárlása

V. 3. 2. 1. Az Szja törvény szerint adózó egyéni vállalkozó által alkalmazottaira kötött Életbiztosítás egyéni vállalkozó által történő visszavásárlása

Ha az „egyéni vállalkozó” az alkalmazottaira köt a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítást, és a biztosítás díját nem számolja – nem számolhatja – el költséggént, mert saját magát jelölte meg Kedvezményezettként, úgy ebben az

esetben lényegében az egyéni vállalkozási tevékenységen kívül eső pénzkiadásról beszélhetünk, és a Szerződőt egyszerű magánszemélynek kell tekinteni. Ekkor, ha az „egyéni vállalkozó” (magánszemély) él a visszavásárlási jogával, a biztosítás visszavásárlása esetén az „egyéni vállalkozó” (magánszemély) részére teljesített visszavásárlási összeg az Szja törvény 65. §-a (1) bekezdésének *d)* pontja szerinti kamatjövedelemnek minősül.

Amennyiben az egyéni vállalkozó az alkalmazottaira kötött Életbiztosítás díját költségként elszámolhatja és elszámolja (az Szja törvény 11. számú melléklete I. Fejezetének 5. pontja alapján), úgy ebben az esetben a biztosítás egyéni vállalkozó által történő visszavásárlása esetén a visszavásárlási összeget az egyéni vállalkozó vállalkozói bevételként köteles kimutatni, az Szja törvény 10. számú melléklete I. Fejezetének 10. pontja alapján.

V. 3. 2. 2. Az Szja törvény szerint adózó egyéni vállalkozó által saját magára kötött Életbiztosítás egyéni vállalkozó által történő visszavásárlása

Ha az „egyéni vállalkozó” saját magára köt Életbiztosítást, és a biztosítás díját nem számolja el költségként (vagy nem számolhatja el költségként, mert az nem függ össze a vállalkozási tevékenységével, nem „kapcsolható” a vállalkozási tevékenységhez), az ilyen biztosítás visszavásárlása esetén az „egyéni vállalkozó” részére teljesített visszavásárlási összeg után kamatjövedelem [Szja törvény 65. § (1) bekezdés *d)* pont] jogcímen keletkezik adókötelezettség.

Abban az esetben, ha a biztosítás (kockázati életbiztosítás) megkötését az egyéni vállalkozói tevékenység indokolja, és az egyéni vállalkozó az Életbiztosítás díját költségként elszámolja (az Szja törvény 11. számú melléklete I. Fejezetének 9. pontja alapján), akkor ezen biztosítás egyéni vállalkozó által történő visszavásárlása esetén a visszavásárlási összeget az egyéni vállalkozó vállalkozói bevételei között köteles kimutatni [Szja törvény 10. számú melléklete I. Fejezetének 10. pontja].

VI. A feltételes adómegállapítási kérelemben bemutatott konkrét esetek (a feltételes adómegállapítási kérelem V. pontjában feltett kérdések)

VI. 1. A munkaviszony megszűnése

A kifizető Szerződő azok után adja át a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás szerződői jogait a Biztosított magánszemélynek, miután megszűnt az a jogviszony (közte és a Biztosított között), amely alapján a Tao törvény a biztosítási díjat vállalkozás érdekében felmerülőnek tekintette. Az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély (mint új Szerződő) a szerződőváltást követően visszavásárolja a szerződést.

Feltételezve, hogy a kifizető által magánszemély javára kötött Életbiztosítás Kedvezményezettje nem a Szerződő kifizető, a munkaviszony megszűnése nem érinti a biztosítási jogviszonyt, és az nem érinti a korábban befizetett díjak adójogi minősítését. A későbbi szerződőváltásnak – rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – nincs semmilyen adójogi következménye, az Életbiztosítás magánszemély általi visszavásárlására pedig a határozat indokoló része B) Fejezetének V. 2. 1. pontjában foglaltak alkalmazhatók.

VI. 2. Nyugdíjazás

A kifizető Szerződő azok után adja át a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás szerződői jogait a Biztosított magánszemélynek, miután a Biztosított saját jogon járó nyugdíjra, illetve saját jogon járó nyugdíjszerű ellátásra lesz jogosult (függetlenül attól, hogy megszűnt-e a kifizető Szerződő és a Biztosított között az a jogviszony, ami alapján a Tao törvény a biztosítási díjat vállalkozás érdekében felmerülnek tekintette). Az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély (mint új Szerződő) a szerződőváltást követően visszavásárolja a szerződést.

Feltételezve, hogy a kifizető által magánszemély javára kötött Életbiztosítás Kedvezményezettje nem a Szerződő kifizető, a Biztosított saját jogon járó nyugdíjra, illetve saját jogon járó nyugdíjszerű ellátásra való jogosultság-szerzése nem érinti a biztosítási jogviszonyt, és az nem érinti a korábban befizetett díjak adójogi megítélését. A későbbi szerződőváltásnak – rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – nincs semmilyen adójogi következménye, az Életbiztosítás magánszemély általi visszavásárlására pedig a határozat indokoló része B) Fejezetének V. 2. 1. pontjában foglaltak alkalmazhatók.

VI. 3. A szerződéskötést követő meghatározott idő elteltével történő szerződőváltás, majd visszavásárlás

Az eredeti Szerződő kifizető a szerződéskötést követő legalább 3 év elteltével adja át a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás szerződői jogait a Biztosított magánszemélynek.

Ha az eredeti Szerződő kifizető a szerződéskötést követő legalább 3 év elteltével adja át a típusszerződés alá tartozó Életbiztosítás szerződői jogait a Biztosított magánszemélynek, akkor – mindvégig rendeltetésszerű joggyakorlást feltételezve – az eredeti Szerződő kifizető helyébe lépő Biztosított magánszemély visszavásárlására a határozat indokoló része B) Fejezetének V. 2. 1. pontjában leírtak érvényesek.

VI. 4. Polgármester, alpolgármester, jegyző, aljegyző, egyéb köztisztviselő javára megkötött Életbiztosítás

A köztisztviselők cafetéria-juttatásáról a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 49/F. §-a rendelkezik. A Ktv. 49/F. §-ának (8) bekezdése felhatalmazza a Kormányt, hogy rendeletben szabályozza a cafetéria-juttatás kifizetésének rendjét és módját, a visszafizetés rendjét, valamint a 49/F. § (7) bekezdésében meghatározott adatszolgáltatás tartalmát és módját. A köztisztviselők cafetéria-juttatásának részletes szabályairól a 305/2009. (XII. 23.) Korm. rendelet rendelkezik. A Korm. rendelet 6. §-a (1) bekezdésének *e*) pontja a minisztérium, a Miniszterelnöki Hivatal köztisztviselői számára választható cafetéria-juttatásként nevesíti az Szja törvény 1. számú melléklete 6.3. alpontjában meghatározott juttatásokat [az adómentes díjú biztosítási kockázatokat, ideértve a kockázati (halál esetére szóló) életbiztosítás díját].

A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Pmtv.) 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyra – a Pmtv. 13. §-a (2)-(3) bekezdésének kivételével – megfelelően alkalmazni kell – egyebek mellett – a Ktv. hivatkozott 49/F. §-át. A Pmtv. 13. §-ának (3) bekezdése alapján a *társadalmi megbízatású polgármester nem jogosult jubileumi jutalomra, napidíjra, közszolgálati járadékra, valamint az egyéb juttatásokra.*

Amennyiben a kifizető a feltételes adómegállapítás tárgyát képező típus szerződés alá tartozó Életbiztosítást (kockázati, halál esetére szóló életbiztosítást) a kérelemben felsorolt személyi körre (köztisztviselőre, jegyzőre, aljegyzőre, nem társadalmi megbízatású polgármesterre, alpolgármesterre) jogszerűen megkötheti, úgy jelen határozatban foglalt személyi jövedelemadó- és egyéb közteherfizetési kötelezettségek vonatkoznak a biztosítási jogviszony szereplőire. (Értelemszerűen, amennyiben a kifizető nem alanya a Tao törvénynek, a Tao törvény vonatkozó szabályait nem kell alkalmazni.)

VI. 5. A biztosítási jogviszonyt érintő egyes cselekmények (kiválás a biztosított csoportból/körből, biztosított-csere) adójogi és számviteli következménye a típus szerződés alá tartozó csoportos Életbiztosítás esetében

A kifizető (munkáltató) a típus szerződés alá tartozó csoportos Életbiztosítást köt munkavállalóira.

Csoportos biztosítás esetén a biztosítási szerződés nem egyénileg, hanem kizárólag a munkakör, a beosztás, a munkaviszonyban eltöltött idő, az életkor vagy más közös ismérv alapján határozza meg a biztosítottak körét. Csoportos biztosítás esetében a biztosított körbe tartozó személyek (veszélyközösség) a

szerződéskötés időpontjában (és bármelyik későbbi adott időpillanatban) természetesen ismertek (a biztosítói kockázatfelmérés ezen alapul), ugyanakkor a szolgáltatásra jogosult konkrét személyek – a kockázati biztosítások jellegéből fakadóan – értelemszerűen előre nem ismertek. Ha a csoportos biztosítás az Sza törvény 1. számú mellékletének 6.3. alpontjában nevesített kockázatokra terjed ki, ezen biztosítás kifizető Szerződő által fizetett díja adómentes.

VI. 5. 1. A csoportos Életbiztosítás alapján biztosított magánszemély kiválik a csoportból

A csoportos Életbiztosítás alapján Biztosított magánszemély – saját biztosított jogviszonya tekintetében – átveszi a Szerződő pozícióját, mely Életbiztosítás a szerződőváltást követően egyéni Életbiztosítássá alakul át.

Feltéve, hogy a biztosított körből való kiválás az adott csoportos Életbiztosítás esetében lehetséges, a Biztosított magánszemély csoportos Életbiztosításból történő kiválása a kifizető Szerződő által – az egyéni Életbiztosítás létrejöttéig – megfizetett biztosítási díjak számviteli elszámolását és adójogi megítélését nem változtatja meg.

A csoportos Életbiztosításból történő kiválást követően az egyéni Életbiztosítás alapján történő biztosítói kifizetésekre jelen határozat Indokoló része B) Fejezetében leírtak – minden változtatás nélkül – érvényesek.

VI. 5. 2. Biztosított-csere

Amennyiben a kifizető Szerződő által kötött csoportos Életbiztosítás esetében a biztosított kör személyi összetétele megváltozik (pl. amiatt, mert egy Biztosított magánszemély kifizető Szerződővel fennálló jogviszonya megszűnik, és egyidejűleg egy új munkavállalót emelnek be a biztosítottak közé), úgy a biztosított-csere nem eredményezi a csoport összetételének megváltozásáig megfizetett biztosítási díj jellegének megváltozását. Azaz, ha a biztosítási díj vonatkozásában a végleges vagyonszerzés díjfizetésekor megállapítható volt, akkor a Biztosított személyének megváltozása önmagában nem befolyásolja a korábban (a csoport összetételének megváltozásáig) megfizetett biztosítási díj költségként történő elszámolását. A csoportos biztosítás korábban ismertetett sajátosságából fakad az is, hogy a Biztosítottak cseréje, a kicserélt Biztosítottnak a Szerződő helyébe egyoldalú nyilatkozattal való belépése lehetőségének hiánya – önmagában – nem érinti az ilyen biztosítás díjának költségként való elszámolhatóságát. Természetesen, a biztosított kör személyi összetételének megváltozása adott esetben befolyásolhatja a biztosítási díj megfelelő részének társasági adóban való elismerését is.

Biztosított-csere esetében az Életbiztosítás díjaira, a biztosítói kifizetésekre jelen határozat Indokoló része B) Fejezetében leírtak értelemszerűen érvényesek.

VII. A magánszemély által megkötött, típus szerződés alá tartozó Életbiztosítás díját a kifizető (munkáltató) fizeti (a feltételes adó megállapítási kérelem VI. pontjában feltett kérdések)

A típus szerződés alá tartozó Életbiztosítást magánszemély köti (a Szerződő és a Biztosított ugyanaz a magánszemély) oly módon, hogy a biztosítás díját a magánszeméllyel jogviszonyban álló kifizető/munkáltató (vállalkozás, társas vállalkozás) fizeti. A Biztosított a díjfizetővel munkaviszonyban, önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, annak vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy a díjfizetőnél jogszabályban meghatározott tanuló szerződés alapján gyakorlati képzésben résztvevő szakképző iskolai tanuló.

A típus szerződés alá tartozó Életbiztosítás díjának kifizető (munkáltató) általi megfizetése abban az esetben is a Biztosított magánszemély adómentes jövedelme – feltéve, hogy az Életbiztosítás mindvégig az Szja törvény 1. számú mellékletének 6.3. alpontjában nevesített adómentes díjú kockázatokra terjed ki – , ha a kifizető (munkáltató) nem válik a biztosítási jogviszonyban Szerződővé, vagyis nem lép az eredeti Szerződő magánszemély helyébe.

A Számviteli törvény 3. §-a (7) bekezdésének 3. pontja szerint személyi jellegű egyéb kifizetések azok a természetes személyek részére teljesített kifizetések, elszámolt összegek, amelyeket a kifizető a természetes személy részére jogszabályi előírás vagy saját elhatározása alapján teljesít, és nem tartoznak a bérköltség, illetve a vállalkozási díj fogalmába. Amennyiben a kifizető/munkáltató (vállalkozás, társas vállalkozás) fizeti a magánszemély által kötött Életbiztosítás díját (a kifizető a magánszemély fizetési kötelezettségét átvállalja), azt – nyilvánvaló és feltételezhető, hogy a Kedvezményezett nem a vállalkozás – a vállalkozásnak személyi jellegű egyéb kifizetésként kell elszámolnia.

A Tao törvény 3. számú melléklete B) fejezetének 8. pontja alapján a vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költségnek, ráfordításnak minősül „a biztosítás díja, ha a biztosított az adózóval munkaviszonyban vagy önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, az adózó vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy az adózónál jogszabályban meghatározott tanuló szerződés alapján gyakorlati képzésben résztvevő szakképző iskolai tanuló;”. Előző pont alapján – a 8. pontban nevesített személyi kör esetében – az adózó (vállalkozás) által fizetett biztosítási díj vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek minősül, függetlenül attól, hogy a biztosítási díjat a vállalkozás nem szerződőként fizeti. Ilyen esetben a magánszemélyt tájékoztatási kötelezettség terheli a Biztosító felé annak érdekében, hogy a

Biztosító a magánszemélyt megillető kifizetéskor – az adómentes díjra tekintettel – a megfelelő adózási szabályokat alkalmazhassa.

Határozatom a fent hivatkozott jogszabályhelyeken, továbbá *a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. §-ának (1) bekezdésén, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 132. § és 136. §-ain, továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 29. §-ának (2) bekezdésén, 73. §-ának (1) és (7) bekezdésein* alapul.

Budapest, 2011. február 4[^]

Dr. Balog Adám
